Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023

Świebodzin, 2024 rok

Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023

ZAMAWIAJĄCY:

Powiat Świebodziński
ul. Kolejowa 2
66-200 Świebodzin

WYKONAWCA:

TERRA PROJEKT Danuta Mazurczak, Joanna Witkowska s.c.
ul. Zamkowa 4a/1, 62-070 Dąbrówka
tel. +48 692 290 324, +48 883 855 117
biuro@terraprojekt.pl, www.terraprojekt.pl

SPIS TREŚCI:

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA 4

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU 4

3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO 5

4. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO W 2022 ROKU 6

4.1. JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO 6
4.2. HAŁAS KOMUNIKACYJNY 8
4.3. POLA ELEKTROMAGNETYCZNE 9
4.4. WODY POWIERZCHNIOWE 10
4.5. WODY PODZIEMNE 13

5. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2022-2023 13

6. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2022-2023 66

7. WSAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO 67

8. PODSUMOWANIE 74

SPIS TABEL:

Tabela 1 Klasyfikacja strefy lubuskiej w 2022 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi 7
Tabela 2 Wyniki okresowych pomiarów hałasu drogowego na obszarze powiatu świebodzińskiego w 2023 roku 9
Tabela 3 Klasyfikacja wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych w 2022 roku 11
Tabela 4 Klasyfikacja monitorowanych wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych jeziornych w 2022 roku 12
Tabela 5 Klasy jakości wód podziemnych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku 13
Tabela 6 Raport z wykonanych zadań zaplanowanych na lata 2022-2023 14
Tabela 7 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2022-2023 66
Tabela 8 Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 68

1. PODSTAWA PRAWNA OPRACOWANIA

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024 poz. 54) w art. 17 ust. 1 nakłada na organ wykonawczy powiatu obowiązek opracowania programu ochrony środowiska. Następstwem tego działania jest sporządzenie raportu w wykonania programu ochrony środowiska co dwa lata. Zgodnie z art. 18 ust.2 i 3 ww. ustawy raport przedstawia się Radzie Powiatu, a następnie przekazywany jest przez organ wykonawczy powiatu do organu wykonawczego województwa.

„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023", zwany dalej Raportem, dotyczy przyjętego uchwałą nr XXXII/199/2017 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 9 listopada 2017 roku „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024". Treść Programu dostępna jest na stronie internetowej https://samorzad.gov.pl

Niniejszy Raport jest podsumowaniem dwóch lat realizacji Programu ochrony środowiska i dotyczy okresu od stycznia 2022 roku do końca grudnia 2023 roku. Raport ma charakter informacyjny i podsumowujący w zakresie przedsięwzięć przewidzianych do realizacji przez Powiat Świebodziński oraz inne jednostki organizacyjne, wykonujące na terenie powiatu zadania związane z szeroko rozumianą ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, ochroną przed hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym, gospodarką wodno-ściekową i ochroną wód, ochroną powierzchni ziemi i gospodarką odpadami, ochroną przyrody oraz edukacją ekologiczną, zgodnie z kompetencjami określonymi w różnych aktach prawnych. Informacje zawarte w Raporcie odnoszą się do przyjętych w Programie celów i kierunków interwencji (Program – rozdział nr 8) oraz zaplanowanego harmonogramu działań (tabela nr 57) przewidzianych do realizacji w latach 2022-2023.

2. MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE I METODYKA SPORZĄDZANIA RAPORTU

Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t. j. Dz. U. 2024 poz. 54) nie precyzuje formy ani zakresu Raportu. W celu przejrzystego przedstawienia Raportu, opracowano go w formie tabeli, w której wypisano z „Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024" wszystkie zaplanowane na okres sprawozdawczy (tj. na lata 2022-2023) działania lub inwestycje. Następnie określono czy zadanie zostało zrealizowane oraz w jakim zakresie. Przy każdym zadaniu określono jednostkę, która je wykonała, termin realizacji oraz tam gdzie było to możliwe określono poniesione koszty i źródło finansowania. Dodatkowo opisano stan środowiska naturalnego na terenie powiatu świebodzińskiego, na podstawie prowadzonego monitoringu przez Inspekcję Ochrony Środowiska.

Do opracowania „Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023" wykorzystano dane i informacje zawarte w:

- Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024 (przyjętego uchwałą nr XXXII/199/2017 Rady Powiatu Świebodzińskiego z dnia 9 listopada 2017 roku),
- informacje pozyskane z:
  - Starostwa Powiatowego w Świebodzinie,
  - Urzędu Gminy Lubrza,
  - Urzędu Gminy Łagów,
  - Urzędu Gminy Skąpe,
  - Urzędu Gminy Szczaniec,
  - Urzędu Miejskiego w Świebodzinie,
  - Urzędu Miejskiego w Zbąszynku,
  - Nadleśnictwa: Babimost, Bytnica, Sulechów, Świebodzin,
  - Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad, oddział w Zielonej Górze (GDDKiA),
  - Zarządu Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze (ZDW),
  - Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie (PGW WP),
  - Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. (RDOŚ),
  - Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze (WIOŚ),
  - Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie (KP PSP),
  - VEOLIA Zakład Zachód Oddział w Świebodzinie,
  - Samorządowego Zakładu Budżetowego w Lubrzy,
  - Samorządowego Zakładu Gospodarki Komunalnej w Skąpem,
  - Samorządowego Zakładu Usług Komunalnych w Zbąszynku,
  - Zakładu Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Gronowie,

  - Zakładu Wodociągów, Kanalizacji i Usług Komunalnych w Świebodzinie.
- informacje statystyczne Głównego Urzędu Statystycznego,
- raporty o stanie środowiska wykonane przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska - Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze,
- opracowania własne.

3. CELE OKREŚLONE W PROGRAMIE OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024" wyodrębniono dla każdego obszaru interwencji cele strategiczne i cele szczegółowe, które zostały wyznaczone w ścisłej korelacji z zadaniami w programie ochrony środowiska na szczeblu wyższym oraz uwzględniają cele zawarte w innych strategiach, programach i dokumentach programowych do realizacji ochrony środowiska, zgodnie z zasadą zrównoważonego rozwoju.
Poniżej przedstawiono cele wyznaczone dla poszczególnych obszarów interwencji:

OBSZAR INTERWENCJI: OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA
Cel strategiczny: Osiągnięcie wymaganych standardów jakości powietrza
Cele szczegółowe
- Osiągnięcie jakości powietrza do wymaganych poziomów,
- Ograniczanie emisji zanieczyszczeń pochodzących ze źródeł powierzchniowych, liniowych i punktowych.

OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIE HAŁASEM
Cel strategiczny: Zmniejszenie oddziaływania hałasu do obowiązujących poziomów
Cele szczegółowe:
- Monitoring hałasu,
- Ograniczenie uciążliwości akustycznej dla mieszkańców.

OBSZAR INTERWENCJI: POLA ELEKTROMAGNETYCZNE
Cel strategiczny: Ochrona przed negatywnym oddziaływaniem pól elektromagnetycznych
Cel szczegółowy:
- Minimalizacja oddziaływania promieniowania elektromagnetycznego na zdrowie człowieka i środowisko.

OBSZAR INTERWENCJI GOSPODARKA WODNA
Cel strategiczny: Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych oraz zapewnienie skutecznej ochrony przed powodzią i suszą
Cele szczegółowe:
- Osiągnięcie i utrzymanie dobrego stanu wód powierzchniowych i podziemnych,
- Utrzymywanie we właściwym stanie systemów melioracji podstawowej i szczegółowej,
- Ograniczenie wrażliwości terenów zagrożonych podtopieniami i suszą.

OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA
Cel strategiczny: Rozbudowa zbiorowego systemu oczyszczania ścieków
Cele szczegółowe:
- Realizacja zadań AKPOŚK,
- Zwiększenie dostępu ludności do instalacji ochrony środowiska,
- Poprawa efektywności działalności kontrolno-monitoringowej w gospodarce wodno-ściekowej.

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY GEOLOGICZNE
Cel strategiczny: Zrównoważona gospodarka zasobami naturalnymi
Cel szczegółowy:
- Minimalizacja strat w eksploatowanych złożach oraz ochrona środowiska przed negatywnym oddziaływaniem przemysłu wydobywczego.

OBSZAR INTERWENCJI: GLEBY (DEGRADACJA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB)
Cel strategiczny: Ochrona powierzchni ziemi przed negatywnym oddziaływaniem oraz rekultywacja terenów zdegradowanych
Cel szczegółowy:

- Racjonalne wykorzystanie zasobów gleb oraz ochrona powierzchni ziemi.

OBSZAR INTERWENCJI: GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW
Cel strategiczny: Stworzenie systemu gospodarki odpadami, zgodnego z zasadą zrównoważonego rozwoju oraz hierarchią sposobów postępowania z odpadami
Cele szczegółowe:

- Działania w zakresie kształtowania systemu gospodarki odpadami,
- Działania w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi,
- Działania w zakresie gospodarki odpadami niebezpiecznymi.

OBSZAR INTERWENCJI: ZASOBY PRZYRODNICZE
Cel strategiczny: Ochrona, odtwarzanie i zrównoważone użytkowanie różnorodności biologicznej i georóżnorodności.
Cele szczegółowe:

- Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazowej zachowanie lub odtworzenie właściwego stanu ekosystemów i siedlisk oraz populacji gatunków zagrożonych,
- Ochrona powierzchni i spójności lasów,
- Ochrona krajobrazu oraz ochrona korytarzy ekologicznych

OBSZAR INTERWENCJI: ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII
Cel strategiczny: Zwiększenie bezpieczeństwa energetycznego
Cel szczegółowy:

- Zwiększenie wykorzystania niekonwencjonalnych źródeł energii.

OBSZAR INTERWENCJI: ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI
Cel strategiczny: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków
Cel szczegółowy:

- Rozwój systemów ostrzegania i reagowania w sytuacji zjawisk ekstremalnych i poważnych awarii.

4. MONITORING STANU ŚRODOWISKA NA TERENIE POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO W 2022 ROKU

W 2022 roku[1] prowadzony był monitoring stanu środowiska w powiecie świebodzińskim. Badania były prowadzone przez Inspekcję Ochrony Środowiska. Poniżej opisano uzyskane wyniki [2]

4.1. Jakość powietrza atmosferycznego

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykonuje roczną ocenę jakości powietrza. Oceny jakości powietrza wykonywane są w odniesieniu do obszaru strefy. W województwie lubuskim wydzielono 3 strefy. Powiat Świebodziński znajduje się w strefie lubuskiej, w której pomiary jakości powietrza prowadzone są na 6 stacjach monitoringu jakości powietrza tj. w: Nowej Soli, Międzyrzeczu, Żarach, Smolarach Bytnickich, Sulęcinie i we Wschowie.

Na podstawie przeprowadzonych pomiarów w 2022 roku w strefie lubuskiej wynika, że dla kryteriów określonych ze względu na ochronę zdrowia, stężenia: dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, tlenku węgla, benzenu, ozonu (poziom docelowy), pyłu zawieszonego PM2,5 oraz zawartych w pyle zawieszonym PM10: arsenu, kadmu, niklu oraz ołowiu, występowały w zakresie obowiązujących norm. Wartość normatywna została przekroczona w przypadku benzo(a)pirenu zawartego w pyle zawieszonym PM10, jak również został przekroczony poziom celu długoterminowego dla ozonu.

[1] W momencie opracowania Raportu dane za 2023 rok były w trakcie weryfikacji i będą dostępne w II kwartale 2024 roku.
[2] Dane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze (pismo nr DMS-ZG.731.9.2024LS z dn. 1.03.2024 r.)

Tabela 1 Klasyfikacja strefy lubuskiej w 2022 roku dla poszczególnych zanieczyszczeń - kryterium ochrona zdrowia ludzi

Rodzaj zanieczyszczenia	Wynik klasyfikacji strefy lubuskiej w 2022 roku
Dwutlenek siarki	A
Dwutlenek azotu	A
Tlenek węgla	A
Benzen	A
Ozon	A – wg poziomu docelowego
	D2 – wg poziomu celu długoterminowego
Pył zawieszony PM10	A
Pył zawieszony PM2,5	A – faza I
	A1 – faza II
Ołów w pyle PM10	A
Arsen w pyle PM10	A
Kadm w pyle PM10	A
Nikiel w pyle PM10	A
Benzo(a)piren w pyle PM10	**C**

Kolorem czerwonym zaznaczono przekroczenia.
Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie lubuskim – raport wojewódzki za rok 2022 – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze.

Dokonano również oceny ze względu na ochronę roślin. Klasyfikację wykonano na podstawie wyników pomiarów prowadzonych w Smolarach Bytnickich. W 2022 roku nie odnotowano przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla dwutlenku siarki i tlenu azotu. Nie został przekroczony poziom docelowy dla ozonu. Jedynie odnotowano przekroczenia poziomu celu długoterminowego dla ozonu.

Na podstawie przeprowadzonego modelowania matematycznego na poniższej mapie zaznaczono obszary przekroczeń benzo(a)pirenu w powiecie świebodzińskim. Przekroczenia wyznaczono dla miejscowości:

- Świebodzin – obszar o powierzchni 9,5 km^2,
- Szczaniec - obszar o powierzchni 4,7 km^2,
- Łagów – obszar o powierzchni 4,7 km^2.

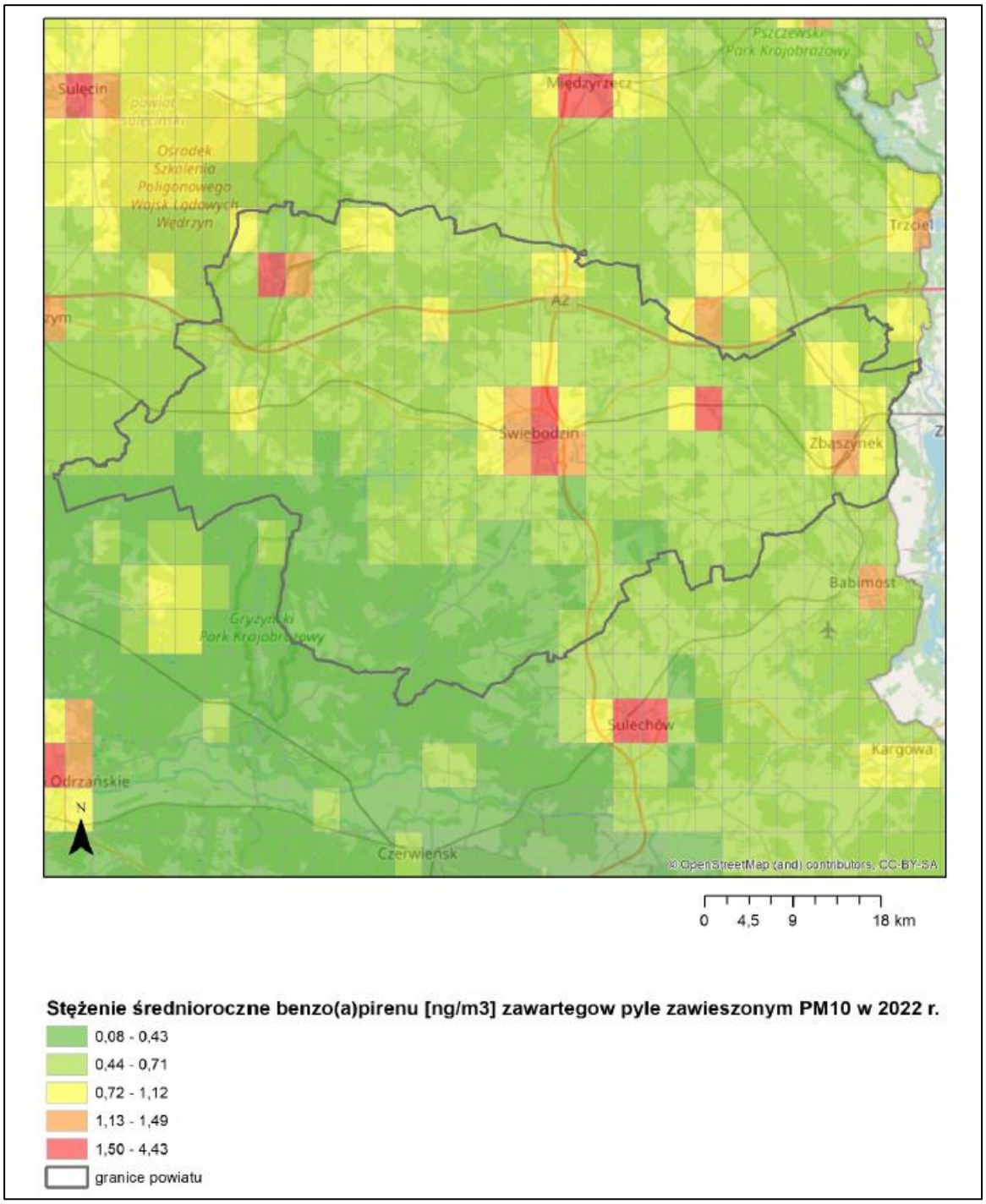

Rysunek 1 Rozkład przestrzenny wartości stężenia średniego rocznego benzo(a)pirenu w pyle zawieszonym PM10 w powiecie świebodzińskim w 2022 roku, opracowany w oparciu o wyniki modelowania jakości powietrza dla roku 2022 wykonanego przez IOŚ-PIB (źródło: GIOŚ, IOŚ-PIB)

4.2. Hałas komunikacyjny

W 2022 roku Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad opracowała strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie. Odcinki dróg objęte Strategiczną Mapą Hałasu na terenie powiatu świebodzińskiego to:

- Droga S3 Węzeł Międzyrzecz PŁD – Węzeł Jordanowo (A2),
- Droga S3 Węzeł Jordanowo (A2) – Węzeł Świebodzin PŁN,
- Droga S3 Węzeł Świebodzin PŁN. – Węzeł Świebodzin PŁD,
- Droga S3 Węzeł Świebodzin PŁD. – Węzeł Sulechów (DK32),

- Droga nr 92 Mostki – Świebodzin (ul. Zachodnia),
- Droga nr 92 Świebodzin (obwodnica ul. Zachodnia – ul. Wojska Polskiego).

Tereny zagrożone hałasem w powiecie to[3]:

- Droga S3 m. Świebodzin – przedział przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} wynosił pomiędzy 1 a 5 dB, dla wskaźnika L_N nie odnotowano przekroczeń,
- Droga nr 92 m. Wilkowo – przedział przekroczenia dla wskaźnika L_{DWN} i L_N wynosił pomiędzy 1 a 15 dB,

Natomiast Autostrada Wielkopolska II S.A w listopadzie 2023 roku wykonała okresowe pomiary hałasu na dwóch odcinkach płatnej autostrady A2. Pomiary zostały wykonane zgodnie z art. 177 ust. 1 ustawy Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. 2024 poz. 54). Uzyskane wyniki pomiarów hałasu dla pory dnia i nocy zestawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2 Wyniki okresowych pomiarów hałasu drogowego na obszarze powiatu świebodzińskiego w 2023 roku

Nazwa odcinka drogi	Nazwa punktu pomiarowego	Odległość punktu od zabudowy [m]	Czas odniesienia	Wynik pomiaru [dB]	Wartość dopuszczalna dla pory dnia / nocy [dB]
Autostrada A2, odcinek Torzym – Jordanowo	P1 Lubrza	193	Dzień 16h	57,7	61,0
			Noc 8 h	55,6	56,0
	P2 Lubrza	206	Dzień 16h	47,3	61,0
			Noc 8 h	43,6	56,0
Autostrada A2, odcinek Jordanowo - Trzciel	P3 Wilenko	202	Dzień 16h	46,5	61,0
			Noc 8 h	42,9	56,0
	P4 Rogoziniec	203	Dzień 16h	59,2	61,0
			Noc 8 h	55,4	56,0

Źródło: Dane z Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska – Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Zielonej Górze (pismo nr DMS-ZG.731.9.2024LS z dn. 1.03.2024 r.).

Uzyskane wyniki pomiarów wskazują na brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych dla pory dnia jak i nocy w punktach pomiarowych zlokalizowanych w pobliżu zabudowy jednorodzinnej.

4.3. Pola elektromagnetyczne

Pomiary poziomów pól elektromagnetycznych wykonano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Wynikiem pomiarów była średnia arytmetyczna z półgodzinnego pomiaru prowadzonego w sposób ciągły oraz wyliczona wartość wskaźnika poziomu emisji WMe1 zgodnie z załącznikiem 3 pkt. 2 ust. 5 do rozporządzeniem Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie zakresu i sposobu prowadzenia okresowych badań poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz.U. 2020, poz. 2311). Dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku uznaje się za otrzymane w obszarze pomiarowym, gdy żadna z wartości wskaźnikowych WMe nie przekracza wartości 1. Natomiast poziom dopuszczalny składowej elektrycznej pola w miejscach dostępnych dla ludności dla zakresu częstotliwości od 3 MHz do 300 GHz wynosi 28–61 V/m.

Badania pól elektromagnetycznych były przeprowadzone przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. W 2022 roku pomiary na terenie powiatu świebodzińskiego zostały przeprowadzone w trzech punktach pomiarowych i uzyskano następujące wyniki:

- Świebodzin, ul. Łużycka 22-28 – wynik pomiaru 0,88 V/m,
- Skąpe, Skąpe 65 - wynik pomiaru <0,3 V/m,
- Łagów, os. Lecha – wynik pomiaru 0,45 V/m.

Uzyskane wyniki wskazują na brak przekroczeń poziomów dopuszczalnych w środowisku na obszarze powiatu świebodzińskiego.

[3] Wartość wskaźników długookresowych: L_{DWN} – dla pory dzienno-wieczorowo-nocnej; L_N – dla pory nocnej.

4.4. Wody powierzchniowe

Monitoring jakości wód jest jednym z podsystemów Państwowego Monitoringu Środowiska (PMŚ). Celem jego funkcjonowania jest uzyskanie informacji i danych dotyczących jakości wód.
Stan jednolitej części wód ocenia się poprzez porównanie wyników klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego i stanu chemicznego. Jednolita część wód może być oceniona jako będąca w „dobrym stanie", jeśli jednocześnie jej stan/potencjał ekologiczny jest sklasyfikowany przynajmniej jako dobry, a stan chemiczny sklasyfikowany jest jako „dobry". W pozostałych przypadkach, tj. gdy stan chemiczny jest sklasyfikowany jako „poniżej dobrego" lub stan/potencjał ekologiczny sklasyfikowano jako „umiarkowany", „słaby", bądź „zły", jednolitą część wód ocenia się jako będącą w złym stanie.

Rzeki

Na terenie powiatu świebodzińskiego, zgodnie z nowym wykazem jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) obowiązującym w latach 2022-2027, przepływa 14 jcwp rzecznych:

- Obra od Kanału Dzwińskiego do Czarnej Wody,
- Pliszka od Konotopu do ujścia,
- Pliszka od źródeł do Konotopa wraz z Konotopem,
- Gryżynka,
- Ołobok od zal. Skąpe (z zalewem) do Odry,
- Biela do jez. Głębokiego z jez. Bytnickim,
- Ołobok do Świebodki z jez. Niesłysz i Wilkowskim,
- Lińska Struga,
- Gniła Obra do jez. Wojnowskiego Zach. z jez. Wojnowskim Wsch. i jez. Różańskim,
- Paklica,
- Popówka,
- Dopływ z Łęgowa,
- Jabłonna,
- Słomka.

W 2022 roku przebadano 8 jednolitych części wód powierzchniowych rzecznych wyznaczonych na terenie powiatu świebodzińskiego.
Na podstawie uzyskanych wyników badań z 2022 roku została przeprowadzona klasyfikacja wskaźników bez dokonywania klasyfikacji stanu/potencjału ekologicznego, stanu chemicznego oraz bez oceny stanu jcwp. Zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz.U. 2021, poz. 1475), klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego jednolitych części wód powierzchniowych oraz oceny stanu jednolitych części wód powierzchniowych dokonuje się nie rzadziej niż co 3 lata, na podstawie najbardziej aktualnych wyników badań z ostatnich 6 lat. Ostatnia taka ocena stanu jcwp została przeprowadzona na podstawie danych z lat 2016-2021.
W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację wskaźników jakości wód monitorowanych w jcwp rzecznych w 2022 roku. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych środowiskowych norm jakości, wskaźnik ten został wymieniony w tabeli w nawiasie.

Tabela 3 Klasyfikacja wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych w 2022 roku

Nazwa i kod ocenianej jcwp	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne	Klasyfikacja monitorowanych wskaźników chemicznych
RW6000181878719 Obra od Kanału Dzwińskiego do Czarnej Wody	Obra - m. Trzciel	3 (ichtiofauna, makrobezkręgowce bentosowe, fitobentos)	2	>2 (tlen rozpuszczony, BZT5, przewodność w 20°C, azot ogólny)	2	Difenyloetery bromowane, fluoranten, benzo(a)piren
RW60001017239 Biela do jez. Głębokiego z jez. Bytnickim	Biela - dopływ jez. Bytnickiego A-21	3 (fitobentos, makrofity)	2	>2 (BZT5, ogólny węgiel organiczny, azot amonowy, azot ogólny)	-	-
RW600010172839 Lińska Struga	Lińska Struga - poniżej dopływu z jeziora Grochoń (most na drodze Radomicko - Dąbrówka)	4 (makrofity)	3	>2 (tlen rozpuszczony, BZT5, ogólny węgiel organiczny, fosfor fosforanowy)	-	-
RW60001015687 Gniła Obra do jez. Wojnowskiego Zach. z jez. Wojnowskim Wsch. i jez. Różańskim	Gniła Obra - powyżej jez. Wojnowskiego Wschodniego - dopływ A - 21	-	-	-	-	Benzo(a)piren
RW600018187889 Paklica	Paklica - m. Międzyrzecz	4 (ichtiofauna)	2	>2 (BZT5)	2	Difenyloetery bromowane, luoranten, rtęć, benzo(a)piren
RW60001015692 Dopływ z Łęgowa	Dopływ z Łęgowa - ujście do Obrzycy (m. Smolno Małe)	-	-	-	-	brak stwierdzonych przekroczeń norm dla badanych wskaźników
RW60001015929 Gryżynka	Gryżynka - ujście do Odry (m. Szklarka Radnicka)	-	-	-	-	Benzo(a)piren
RW60001115899 Ołobok od zal. Skąpe (z zalewem) do Odry	Ołobok - ujście do Odry (most drogowy w rejonie m. Bródki)	-	-	-	-	brak stwierdzonych przekroczeń norm dla badanych wskaźników

Źródło: Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzek i zbiorników zaporowych za rok 2022 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

Jeziora

Zgodnie z nowym wykazem jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) obowiązujących w latach 2022-2027, na obszarze powiatu świebodzińskiego wyznaczonych jest 12 jcwp jeziornych. Są to jeziora: Niesłysz, Paklicko Małe, Zbąszyńskie, Malcz Pn., Łagowskie, Ciecz, Wojnowskie Zach., Paklicko Wielkie, Lubinieckie, Goszcza, Wilkowskie, Niedźwiedno.

W 2022 roku badania prowadzone były w 5 jcwp jeziornych. W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację wskaźników jakości wód monitorowanych w jcwp jeziornych w 2022 roku na terenie powiatu świebodzińskiego. W przypadku przekroczenia dopuszczalnych środowiskowych norm jakości, wskaźnik ten został wymieniony w tabeli w nawiasie.

Tabela 4 Klasyfikacja monitorowanych wskaźników jakości wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych jeziornych w 2022 roku

Nazwa i kod ocenianej jcwp	Nazwa punktu pomiarowo-kontrolnego	Klasa elementów biologicznych	Obserwacje hydro-morfologicznych	Klasa elementów fizykochemicznych	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczani syntetyczne	Klasyfikacja monitorowanych wskaźników chemicznych
LW10038 Niesłysz	jez. Niesłysz (Niesulickie) - stan. 07	-	-	-	-	Brak stwierdzonych przekroczeń norm dla badanych wskaźników
LW10066 Ciecz	jez. Ciecz (Trześniowskie) - stan. 01	-	-	-	-	Benzo(a)piren
LW10035 Wojnowskie Zach.	jez. Wojnowskie Zachodnie - stan. 01	-	-	-	-	Benzo(a)piren
LW10374 Paklicko Wielkie	jez. Paklicko Wielkie - stan. 03	4 (makrobezkręgowce bentosowe)	-	>2 (przeźroczystość)	-	Brak stwierdzonych przekroczeń norm dla badanych wskaźników
LW10039 Wilkowskie	jez. Wilkowskie (Wilkowo) - stan. 01	-	-	-	-	Benzo(a)piren

Źródło: Klasyfikacja wskaźników i grup wskaźników w jednolitych częściach wód powierzchniowych jezior za rok 2022 – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

4.5. Wody podziemne

Na terenie powiatu świebodzińskiego badania wód podziemnych były przeprowadzone w 2022 roku w 5 punktach pomiarowych: Świebodzin, Jeziory, Niesulice, Czartów i Rokitnica. Punkty te były zlokalizowane w 3 jednolitych częściach wód podziemnych (jcwpd) o numerach: PLGW600068, PLGW600069, PLGW600058.
W poniższej tabeli przedstawiono klasyfikację jakości wód podziemnych badanych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku.

Tabela 5 Klasy jakości wód podziemnych na terenie powiatu świebodzińskiego w 2022 roku

Numer punktu pomiarowego wg ID Monitoring	Miejscowość	Gmina	Kod UE JCWPd (wg podziału na 174 części)	Klasa jakości 2022 końcowa
6914	Czartów	Łagów	PLGW600058	II – wody dobrej jakości
2424	Jeziory	Świebodzin	PLGW600068	III – wody zadowalającej jakości
6072	Niesulice	Skąpe	PLGW600068	II – wody dobrej jakości
9690	Rokitnica	Skąpe	PLGW600068	III – wody zadowalającej jakości
667	Świebodzin	Świebodzin	PLGW600069	III – wody zadowalającej jakości

Źródło: opracowano na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowisk.

5. RAPORT Z WYKONANYCH DZIAŁAŃ W LATACH 2022-2023

W dalszej części niniejszego opracowania przedstawiono najważniejszą, tabelaryczną część Raportu z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023. W tabeli przedstawiono szczegółowe informacje na temat stopnia realizacji poszczególnych zadań własnych Powiatu Świebodzińskiego i monitorowanych przewidzianych do realizacji w ramach "Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024".

Tabela 6 Raport z wykonanych zadań zaplanowanych na lata 2022-2023

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
OBSZAR INTERWENCJI: Ochrona klimatu i jakości powietrza							
1.	Modernizacja/wymiana indywidualnych źródeł ciepła (np. modernizacje kotłowni i systemów grzewczych, montaż układów kogeneracyjnych, budowa układów odzysku ciepła), w tym:	Powiat, Gminy, Właściciele nieruchomości	Modernizacja kotłowni w budynku Domu Dziecka nr 4 przy ul. Słonecznej 46. Demontaż istniejących, dotychczasowych urządzeń kotłowni, dostawa i montaż powietrznej pompy ciepła do podgrzewania ciepłej wody z wężownicą firmy Ariston 250 SOLNUOS FS, zainstalowanie azowego, kondensacyjnego kotła do c.o jednofunkcyjnego firmy Junkers Cerapur smart ZSB 24-5C, zakupienie osprzętu i armatury niezbędnej do wykonania powyższego zadania	Powiat Świebodziński	2022	36 743,79	Budżet Powiatu
			Wymiana instalacji centralnego ogrzewania w budynku administracyjnym Starostwa Powiatowego w Świebodzinie przy ul. Kolejowej 2	Powiat Świebodziński	2022	121 770,00	Budżet Powiatu
			Wymiana źródeł ciepła w mieszkaniu komunalnym	Gmina Świebodzin	2023	30 589,80	Budżet Gminy
			1) Wymiana pieca na węgiel w przedszkolu-Mostki, 2) Wymiana pieca C.O. na gaz w przedszkolu w Lubrzy, 3) Przyłącze gazowe i kocioł C.O. do lokali mieszkalnych PSP w Lubrzy	Gmina Lubrza	2022-2023	1) 29 999,00 2) 49 607,14 3) 79 690,70	Budżet Gminy
1.1.	Innowacyjne systemy zarządzania energią - Kompleksowa modernizacja obiektów oświatowych Powiatu Świebodzińskiego	Powiat Świebodziński	W ramach termomodernizacji budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Świebodzinie wykonano wymianę instalacji w tym: c.o., c.w.u. i kotłowni gazowej	Powiat Świebodziński	2022	Koszt i źródła finansowania podane poniżej w pkt 5.	
2.	Podłączanie budynków do sieci ciepłowniczej	Veolia Zachód Sp. z o.o.	Nie zrealizowano	Veolia Zachód Sp. z o.o.	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Budowa lub modernizacja instalacji służących redukcji emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych w przemyśle	podmioty działające w przemyśle	Ciepłownie posiadają układy odpylania zgodne z obowiązującymi normami	Veolia Zachód Sp. z o.o.	-	-	-
			1) Zakup i montaż wagi taśmowej w ciepłowniach os. Łużyckie 63 i ul. Zachodnia 76, 2) Zakup i montaż wagi samochodowej w ciepłowni ul. Zachodnia 76, 3) Wymiana przyłącza na preizolowane do budynku os. Łużyckie 13	Veolia Zachód Sp. z o.o.	2022	1) 26 100,00 2) 116 740,00 3) 75 500,00	Środki własne
			1) Modernizacja komory K12 w Świebodzinie, 2) Modernizacja kotłowni K-505 przy ul. Jana Pawła II 14, 3) Modernizacja oświetlenia placu węglowego na ciepłowni C12 przy ul. Zachodniej 76.	Veolia Zachód Sp. z o.o.	2023	1) 76 340,00 2) 6 900,00 3) 24 528,00	Środki własne
4.	Dalsze podłączenia do sieci gazowniczej	PGNiG	Podłączanie nowych odbiorców do sieci gazowej. W 2022 roku było o 306 sztuk przyłączy do budynków więcej niż w roku 2021 (źródło: GUS)[4]	Operatorzy sieci gazowej	2022	Brak danych	Środki własne
			Przygotowanie dokumentacji projektowej na przyłącze gazowe i kotły centralnego ogrzewania do lokali mieszkalnych w budynku szkoły w Lubrzy oraz dla przedszkola w Lubrzy	Gmina Lubrza	2022	6 289,00	Budżet Gminy
5.	Termomodernizacja budynków	Powiat Gminy,	Termomodernizacja budynku I Liceum Ogólnokształcącego w Świebodzinie	Powiat Świebodziński	2022	1 785 058,52	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Budżet Powiatu

[4] W momencie opracowania Raportu nie były dostępne dane za 2023 rok.

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
		właściciele nieruchomości	Ocieplenie stropu w budynku Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie	Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie	2022	9 814,35	Budżet Powiatu
			Opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn. „Modernizacja i remont budynku Domu Pomocy Społecznej w Jordanowie wraz z wymianą źródeł ciepła”	Dom Pomocy Społecznej w Jordanowie	2023	81 426,00	Budżet Powiatu
			Termomodernizacja Centrum Usług Medycznych	Gmina Zbąszynek	2022	2 811 471,89	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych
			Termomodernizacja Publicznej Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Gościkowie	Gmina Świebodzin	2023	1 945 847,34	Budżet Gminy, Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
6.	Promowanie ecodrivingu, korzystania z komunikacji zbiorowej, rowerów i środków transportu wykorzystujących napędy przyjazne środowisku	Powiat Gminy	Montaż stojaków rowerowych przed budynkiem Powiatowego Urzędu Pracy w Świebodzinie	Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie	2022	1 303,80	Budżet Powiatu
7.	Wzmocnienie kontroli na stacjach diagnostycznych na terenie powiatu, kontrola prawidłowości wykonywania badań technicznych pojazdów	Powiat	Przeprowadzono kontrole Stacji Kontroli Pojazdów przy udziale Transportu Dozoru Technicznego Liczba kontroli stacji kontroli pojazdów: • W 2022 r. – 8 szt. • W 2023 r. – 8 szt.	Powiat Świebodziński	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
8.	Modernizacja i rozbudowa ścieżek rowerowych, w tym:	Powiat, Zarządcy dróg Gminy	Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1242F w zakresie budowy ścieżki rowerowej relacji Świebodzin-Łagów-Lubrza”	Powiat Świebodziński	2022	41 000,00	Wsparcie lubuskich jednostek samorządu terytorialnego w zakresie działań sprzyjających rozwojowi

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
							infrastruktury i mobilności rowerowej
			Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Przebudowa drogi powiatowej nr 1228F ul. Sobieskiego w m. Świebodzin w zakresie budowy ścieżki pieszo-rowerowej”	Powiat Świebodziński	2023	73 800,00	Urząd Marszałkowski, Budżet Powiatu
			1) „Budowa ścieżki turystycznej w miejscowości Niesulice w celu podniesienia atrakcyjności turystycznej Gminy Skąpe”. W ramach zadania wybudowano ścieżkę o długości 163 m. 2) „Budowa ścieżki turystycznej w miejscowości Niesulice”. W ramach zadania wybudowano ścieżkę o długości 335 m.	Gmina Skąpe	2023	1) 315 790,51 2) 217 995,93	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Budżet Województwa Lubuskiego
			Opracowanie dokumentacji projektowej dla budowy ścieżki rowerowej Gronów – Łagów - Sieniawa	Gmina Łagów	2022	106 100,00	Dotacja z Urzędu Marszałkowskiego
			Dotacja celowa dla Powiatu Świebodzińskiego na budowę ścieżki rowerowej Świebodzin-Grodziszcze	Gmina Świebodzin	2022	926 190,00	Budżet Gminy
			Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Świebodzin – Sulechów – opracowanie Programu Funkcjonalno-Użytkowego	Gmina Świebodzin	2023	158 670,0	Budżet Województwa Lubuskiego, Budżet Gminy
8.5.	Budowa ścieżki rowerowej łączącej miejscowość Zbąszynek, Szczaniec, Świebodzin	Gmina Zbąszynek Gmina Szczaniec Gmina Świebodzin	Budowa ścieżki rowerowej na odcinku Świebodzin – Szczaniec (w formule zaprojektuj i wybuduj, odcinek Kupienino – Świebodzin)	Gmina Świebodzin	2022	17 712,00	Budżet Gminy, Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
					2023	5 839 307,76	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
9.	Działania informacyjno-edukacyjne w zakresie gospodarki niskoemisyjnej	Gmina	Opracowanie „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej dla Gminy Świebodzin do roku 2027” przyjęty uchwałą nr XLIII/575/2022 Rady Miejskiej w Świebodzinie z dnia 20 czerwca 2022 r.	Gmina Świebodzin	2022	15 000,00	Budżet Gminy
			Sporządzenie artykułu dotyczącego palenia śmieci i jego negatywnego wpływu dla ludzi i środowiska. Artykuł został umieszczony na stronie Urzędu oraz na Facebooku	Gmina Świebodzin	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			1) Eko warsztaty dla przedszkolaków z Gminy Świebodzin i Neuenhagen bei Berlin. Budowanie świadomości ekologicznej u przedszkolaków, zapoznanie ich z systemem segregacji odpadów oraz dbaniem o środowisko i jakość powietrza w gminie Świebodzin i Neuenhagen. Projekt realizowany w ramach Współpracy INTERREG VA Brandenburgia-Polska 2014-2020 finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Małych Projektów w Euroregionie "Sprewa-Nysa-Bóbr". 2) Artykuł z fotorelacją z wyżej wymienionych warsztatów. Publikacja na stronie Urzędu oraz na Facebooku.	Gmina Świebodzin	2023	16 786,93	Budżet Gminy, Budżet państwa, Dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Funduszu Małych Projektów w Euroregionie "Sprewa-Nysa-Bóbr"
10.	Prowadzenie monitoringu powietrza	WIOŚ	Monitoring zanieczyszczeń powietrza na terenie miasta Świebodzin– 2 tablice i 2 sensory do pomiaru zanieczyszczeń powietrza	Powiat Świebodziński	2022	2 952,00	Budżet Powiatu
					2023	3 629,00	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Prowadzenie monitoringu jakości powietrza w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
11.	Określanie warunków korzystania ze środowiska w zakresie emisji zanieczyszczeń do powietrza w wydawanych pozwoleniach zintegrowanych i pozwoleniach na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	Powiat, Województwo	Liczba wydanych pozwoleń zintegrowanych: • W 2022 r. - brak • W 2023 r. - brak Wydawanie decyzji o dopuszczalnej emisji do środowiska. Liczba wydanych decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza: • W 2022 r. – 5 szt. • W 2023 r. – 3 szt. Przyjmowanie zgłoszeń instalacji w zakresie emisji do powietrza Zgłoszeń • W 2022 r. – 8 szt. • W 2023 r. – 9 szt.	Powiat Świebodziński	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
12.	Wymiana oświetlenia na mniej energochłonne	Powiat, Gminy, Przedsiębiorcy	Wymiana oświetlenia na oświetlenie LED	Powiatowy Urząd Pracy w Świebodzinie	2022	7 614,40	Budżet Powiatu
			Budowa punktów świetlnych (LED) w m. Niesulice. Liczba punktów świetlnych: • W 2022 r. – 15 szt. • W 2023 r. – 11 szt.	Gmina Skąpe	2022 2023	38 405,09 31 788,47	Budżet Gminy
			1) Zainstalowanie nowych pojedynczych punktów oświetlenia drogowego w m. Nowa Wioska, Boryszyn, Lubrza,	Gmina Lubrza	2022	1) 7 045,00 2) 15 000,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			2) Wymiana oświetlenia drogowego na ledowe w ciągu ul. Świebodzińskiej w Lubrzy				
			Wymiana akumulatorów do lamp solarnych	Gmina Lubrza	2022-2023	10 625,31	Budżet Gminy, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska
			1) Budowa oświetlenia ścieżki rowerowej Świebodzin-Wilkowo Etap II oraz III, 2) Oświetlenie drogowe w m. Jeziory na działkach nr 103/4 i 103/8, 3) Budowa oświetlenia przejść dla pieszych na ulicy Sukienniczej i na ul. Konarskiego – Łukowej w Świebodzinie, w ramach zadania pn. Oświetlenie przejść dla pieszych	Gmina Świebodzin	2022	1) 376 400,00 2) 36 280,10 3) 119 251,00	Budżet Gminy
			Budowa oświetlenia przejść dla pieszych w m. Świebodzin i Lubinicko	Gmina Świebodzin	2023	109 401,85	Budżet Gminy
13.	Modernizacja, budowa, przebudowa i remonty dróg gruntowych, osiedlowych i chodników	Gminy	Utwardzenie dróg powiatowych w m. Raków	Powiat Świebodziński	2023	24 969,00	Budżet Powiatu
			1) Przebudowa drogi gminnej od m. Ojerzyce do m. Szczaniec 2) Przebudowa drogi osiedlowej w m. Myszęcin	Gmina Szczaniec	2023	1) 5 269 500,59 2) 60 393,00	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Gminy
			1) „Przebudowa drogi powiatowej nr 1226F w m. Węgrzynice, w zakresie budowy chodnika– etap III”. W ramach zadania wybudowano 397 m chodnika. 2) „Przebudowa drogi gminnej nr 004816F w m. Skąpe”. W ramach zadania wybudowano drogę o długości 380m i chodnik o długości 305m.	Gmina Skąpe	2022	1) 170 188,41 2) 734 855,79	Budżet Gminy, Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			1) „Budowa ulicy Zabużańskiej w Ołoboku szansą poprawy warunków życia mieszkańców wsi i ich gospodarstw domowych”. W ramach zadania wybudowano drogę o długości 284,22 m. 2) „Modernizacji istniejących nawierzchni jezdni i chodników na terenie miejscowości Cibórz”. W ramach zadania zmodernizowano 2,9 km drogi. 3) „Przebudowa dróg gminnych w m. Międzylesie (etap I i II). W ramach zadania wybudowano drogę o długości 1,2 km.	Gmina Skąpe	2022-2023	1) 1 389 872,63 2) 4 639 369,72 3) 2 053 294,11	Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych
			1) Remont odcinka drogi gminnej nr 004814F na ul. Chrobrego w m. Ołobok”, 2) „Przebudowa drogi gminnej na ul. Słonecznej wraz z przebudową skrzyżowania w m. Ołobok”, 3) „Przebudowa infrastruktury drogowej na potrzeby mieszkańców byłych PGR-ów w m. Ołobok, Radoszyn, Zawisze”.	Gmina Skąpe	2023 (w trakcie realizacji)	Koszty nie zostały jeszcze poniesione	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych
			1) Budowa ul. H. Sienkiewicza i Cz. Miłosza w Zbąszynku, 2) Budowa ul. Zachodniej i ul. Bolesława Prusa w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek	2022	1) 1 996 914,00 2) 2 829 033,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg
			Rozbudowa i budowa dróg gminnych: ul. Św Piotra i Pawła, ul. Akacjowej, ul. Św. Floriana, ul. Prałata Ferensowicza oraz ul. Świerkowej w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek	2023	2 803 395,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			1) Przebudowa drogi w m. Romanówek, 2) Przebudowa drogi gminnej w m. Boryszyn, 3) Cząstkowe remonty dróg gminnych przy użyciu remonterów i zakupionego kruszywa, 4) Remont nawierzchni drogowej na drogach gminnych na odcinku Buczyna – Zagaje, 5) Przebudowa drogi gminnej w m. Boryszyn II etap, 6) Przebudowa drogi gminnej Przełazy	Gmina Lubrza	2022-2023	1) 370 241,20 2) 247 338,93 3) 48 731,84 4) 4 983 178,48 5) 1 228 933,03 6) 1 093 792,20	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład, Fundusz Przeciwdziałania COVID-19
			1) Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach: Mostki, Przełazy, 2) Przebudowa drogi gminnej w zakresie budowy drogi dla rowerów wraz ze zmianą organizacji ruchu na odcinku Chałupczyn – Lubrza, 3) Przebudowa drogi gminnej w m. Nowa Wioska, 4) Budowa zjazdów do posesji na drodze Buczyna – Zagaje, 5) Remont nawierzchni drogowych na drogach gminnych na odcinku Buczyna – Zagaje, 6) Przebudowa ul. Leszne i Zamkowej w Lubrzy	Gmina Lubrza	2023 (planowane zakończenie w 2024 r.)	1) 21 586,50 2) 16 102,90 3) 4 575,85 4) 17 846,80 5) 18 900,00 6) 492,00 (koszty poniesione w 2023 r.)	Budżet Gminy
			1) Kompleksowy system modernizacji i budowy infrastruktury drogowej w Gminie Łagów - przebudowa dróg gminnych w Łagowie - Etap II (ul. H. Sienkiewicza 003243F, ul. S. Moniuszki 003241F, ul. M. Reya 003242F, ul. Kolonia 003236F, ul. A. Mickiewicza 003240F,	Gmina Łagów	2022	1) 3 934 079,78 2) 1 366 231,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			ul. M. Konopnickiej 003239F, ul. W. Szymborskiej 003238F, ul. Cz. Miłosza 003237F, ul. Słowackiego 003243F), 2) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Toporów (ul. Kolejowa)				
			1) Przebudowa dróg gminnych w miejscowościach Łagów i Sieniawa, 2) Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Łagówek	Gmina Łagów	2023 (zakończenie w 2024 r.)	1) 1 892 970,00 2) 4 983 061,49	Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Gminy
			1) Budowa drogi gminnej nr 003007F i dróg wewnętrznych w m. Wilkowo, 2) Budowa drogi od dębu do osiedla przy lesie w m. Rozłogi, 3) Modernizacja drogi ul. Słoneczna – odcinek od bloków do pól, 4) Utwardzenie drogi gminnej na odcinku od ul. Kozia 1b do 3 w Świebodzinie, 5) Budowa chodnika wzdłuż ul. Łużyckiej w Świebodzinie	Gmina Świebodzin	2022	1) 1 165 861,41 2) 1 249 827,58 (roboty budowlane) 3) 1 309 034,15 4) 683 720,28 5) 121 980,00	Budżet Gminy
			Budowa oraz przebudowa dróg w miejscowościach Rzeczyca i Rusinów, gm. Świebodzin.	Gmina Świebodzin	2023	3 949 999,50	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych
14.	Utrzymanie czystości dróg w celu ograniczenia emisji wtórnej (czyszczenie metodą mokrą)	Zarządcy dróg, Gminy	Utrzymanie czystości na terenie ulic powiatowych w Świebodzinie	Powiat Świebodziński	2022	122 320,52	Budżet Powiatu
					2023	160 175,49	
			Oczyszczenie nawierzchni drogi	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Zielona Góra	2023	6 200,00	Budżet Państwa

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Mechaniczne zamiatanie ulic wraz z wywozem i utylizacją	Zarząd Dróg Wojewódzkich – Rejon Dróg Wojewódzkich	2022	16 715,16	Środki własne
					2023	13 953,55	
			Obniżenie emisji pyłu unoszonego z powierzchni jezdni w czasie ruchu pojazdów poprzez czyszczenie powierzchni jezdni w okresach bezdeszczowych oraz po okresie zimowym w ciągach ulic głównych	Gmina Zbąszynek	2022-2023	35 000,00	Budżet Gminy
			Kompleksowe wykonanie usług z zakresu utrzymania czystości na terenie Gminy Świebodzin – wykonano m.in. sprzątanie pozimowe na mokro części pasa jezdni	Gmina Świebodzin	2022	909 385,23	Budżet Gminy
					2023	1 055 189,48	
15.	Systematyczna kontrola zakładów przemysłowych odnośnie przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza	WIOŚ	Prowadzenie kontroli podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu świebodzińskiego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		**68 801 674,28**	
OBSZAR INTEWENCJI: Zagrożenie hałasem							
1	Zmniejszenie zagrożenia hałasem poprzez: budowę alternatywnych dróg, poprawę stanu technicznego dróg, wprowadzenie zabezpieczeń akustycznych, tworzenie pasów zieleni, w tym:	Zarządcy dróg, Gminy	Przebudowa drogi powiatowej nr 1231F Wilkowo-Borów- Ołobok – odcinek Wilkowo - Borów	Powiat Świebodziński	2022	6 569 115,43	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Budżet Powiatu. Budżet Gminy Świebodzin
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1223F Mostki – Przełazy i 1233F w miejscowości Przełazy	Powiat Świebodziński	2022	4 703 569,05	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg , Budżet Powiatu, Budżet Gmina Lubrza
			Rozbudowa drogi powiatowej nr 1212F w ciągu ul. Kosieczyńskiej i ul. Okrężnej w Zbąszynku od km 0+069 do km 0+851	Powiat Świebodziński	2022- planowane zakończenie 2025	319 800,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg Budżet Powiatu, Budżet Gminy Zbąszynek

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Modernizacja drogi powiatowej nr 1225F z przebudową odcinka Niedźwiedź-Toporów wraz z budową kanału technologicznego	Powiat Świebodziński	2022	9 424 056,06	Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Powiatu, Budżet Gminy Łagów
			Przebudowa drogi powiatowej 1167F, odcinek Toporów - Kłodnica	Powiat Świebodziński	2022	2 781 672,28	Fundusz Leśny, Budżet Powiatu, Budżet Gminy Łagów
			Modernizacja drogi powiatowej nr 1225F z przebudową odcinka Węgrzynice-Błonie	Powiat Świebodziński	2022	3 274 916,08	Rządowy Fundusz Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Powiatu, Budżet Gminy Skąpe
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1202F w m. Jeziory	Gmina Świebodzin-powierzone zadanie	2022	395 471,14	Budżet Gminy Świebodzin
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1221F w m. Sieniawa	Gmina Łagów	2022	547 834,24	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Łagów
			Przebudowa chodnika w ciągu ul. 30-Stycznia w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2022	32 000,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa chodnika w ciągu ul. Zachodniej nr 4018F w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2022	67 500,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1226F w m. Węgrzynice w zakresie budowy chodnika – etap III	Gmina Skąpe – powierzone zadanie	2022	175 600,41	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Skąpe
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1233F w zakresie budowy chodnika w m. Przełazy	Powiat Świebodziński	2022	52 000,00	Budżet Powiatu

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1213F ul. Główna w m. Dąbrówka Wlkp. w zakresie utwardzenia pobocza przy OSP	Powiat Świebodziński	2022	19 950,00	Budżet Powiatu
			Budowa chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 1230F w Lubinicku	Powiat Świebodziński	2022	54 773,94	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1213F Dąbrówka Wlkp. - Zbąszyń	Powiat Świebodziński	2022	1 209 880,50	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Zbąszynek
			Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych Powiatu Świebodzińskiego w 2022 r. metodą ciśnieniową przy użyciu emulsji i grysów	Powiat Świebodziński	2022	452 025,00	Budżet Powiatu
			Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w ciągu rogi powiatowej nr 1213F w m. Dąbrówka Wlkp.	Powiat Świebodziński	2022	93 531,29	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Powiatu
			Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1228F ul. Sobieskiego w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2022	99 875,40	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1227F w m. Międzylesie w zakresie budowy chodnika	Powiat Świebodziński	2022	693 117,15	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Skąpe
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1219F wraz z modernizacją kanalizacji deszczowej oraz budowa kanału technologicznego w m. Rusinów	Powiat Świebodziński	2022-2023	5 039 724,59	Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świebodzin
			Modernizacja drogi powiatowej nr 1216F z przebudową odcinka Koźminek – Kręcko od km 0+000 do km 2+472,20	Powiat Świebodziński	2022-2023	5 883 769,94	Rządowy Fundusz Polski Ład – Program Inwestycji Strategicznych,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
							Budżet Powiatu
			Remont mostu w m. Ołobok w ciągu drogi powiatowej nr 1228F	Powiat Świebodziński	2023	116 850,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa chodnika na ul. Zamkowej w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2023	100 200,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa chodników na ul. Zachodniej w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2023	236 171,00	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świebodzin
			Przebudowa chodnika na ul. Dworcowej w m. Dąbrówka Wlkp.	Powiat Świebodziński	2023	126 444,60	Budżet Powiatu, Budżet Gminy Zbąszynek
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1223F w m. Kalinowo i Niesulice w zakresie wykonania wyniesionych progów zwalniających	Powiat Świebodziński	2023	50 000,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi nr 1242F w m. Staropole w zakresie wykonania wyniesionego progu zwalniającego	Powiat Świebodziński	2023	51 967,50	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi nr 1225F w m. Błonie w zakresie wykonania wyniesionego progu zwalniającego	Powiat Świebodziński	2023	51 967,50	Budżet Powiatu
			Przebudowa drogi powiatowej nr 1218F w m. Rzeczyca w zakresie wykonania wyniesionych progów zwalniających	Powiat Świebodziński	2023	54 000,00	Budżet Powiatu
			Modernizacja dróg powiatowych w mieście Świebodzin tj. ulic : Zachodniej, Łąki Zamkowe, Poznańska, Wojska Polskiego, Konarskiego i Łukowa	Powiat Świebodziński	2023	8 616 142,55	Rządowy Fundusz Polski Ład, Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świebodzin

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Modernizacja drogi powiatowej nr 1221F w m. Staropole	Powiat Świebodziński	2023	185 032,47	Budżet Urzędu Marszałkowskiego, Budżet Powiatu
			Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 1223F w m. Ołobok	Powiat Świebodziński	2023	96 460,00	Budżet Urzędu Marszałkowskiego, Budżet Powiatu
			Remont drogi powiatowej nr 4019F ul. Wałowa w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2023	1 475 379,07	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Powiatu, Budżet Gminy Świebodzin
			Remont cząstkowy nawierzchni bitumicznych dróg powiatowych Powiatu Świebodzińskiego w 2022 r. metodą ciśnieniową przy użyciu emulsji i grysów	Powiat Świebodziński	2023	471 828,00	Budżet Powiatu
			Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w ciągu rogi powiatowej nr 4018F ul. Zachodnia w obrębie skrzyżowania z ul. Podgórną w m. Świebodzin wraz z doświetleniem	Powiat Świebodziński	2023	73 094,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Powiatu
			Poprawa bezpieczeństwa ruchu pieszych w ciągu rogi powiatowej nr 4018F ul. Zachodnia w obrębie skrzyżowania z ul. Łęgowską wraz z doświetleniem w m. Świebodzin	Powiat Świebodziński	2023	61 286,00	Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg, Budżet Powiatu
			Utrzymanie zieleni przy drogach powiatowych (wycinka i nasadzenie drzew)	Powiat Świebodziński	2022	43 169,00	Budżet Powiatu
					2023	297 305,74	
			Przebudowa drogi gminnej w m. Myszęcin	Gmina Szczaniec	2023	97 411,08	Budżet Gminy
			1) Wykonanie projektu remontu/przebudowy ulicy Partyzanckiej w Świebodzinie	Gmina Świebodzin	2022	1) 60 000,00 2) 1 930 142,00 3) 28 290,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			2) Przebudowa drogi powiatowej nr 1202F w m. Jeziory 3) Budowa oraz przebudowa dróg w m. Rzeczyca i Rusinów 4) Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla budowy drogi w m. Lubinicko od nr 5 do nr 10 5) Budowa południowo-zachodniej obwodnicy Świebodzina - dokumentacja projektowa odcinka II i odcinka III 6) Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla modernizacji drogi w m. Gościkowo od nr 34 do nr 56 7) Budowa dróg z kanalizacją deszczową i oświetleniem, urządzeń i obiektów rekreacyjno-sportowych (dz. nr 1095) dla terenu położonego między ul. Słowiańska a ul. Sadową w Świebodzinie – Etap I			4) 34 440,00 5) 144 650,00 6) 49 200,00 7) 1 353 147,62 (roboty budowlane)	
			Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla budowy drogi w m. Osogóra od starej S3 do granicy wsi i wewnątrz wsi	Gmina Świebodzin	2023	35 200,00	Budżet Gminy
			1) Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla przebudowy dróg gminnych w miejscowości Lubogóra na działkach nr 5/18 i 5/22, 2) Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla budowy drogi gminnej wraz oświetleniem w Grodziszczu na odcinku od posesji numer 24 do końca działki nr 178/3.	Gmina Świebodzin	2023 (zakończenie w 2024)	1) 30 000,00 2) 15 000,00	Budżet Gminy
			Rozbudowa drogi krajowej nr 92 w pobliżu m. Wilkowo polegająca na rozbiórce istniejącego i budowie nowego wiaduktu nad	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i	2021-2027	416 109,98	Budżet Państwa

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			PKP wraz z dojazdami w km 43+936 - aktualnie trwa etap prac przygotowawczych (roboty planowane od 2025 r.)	Autostrad Oddział Zielona Góra			
			Remont na odc. Stok - Mostki od km 34+150 do km 35+060	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Zielona Góra	2023	1 775 956,00 (koszt poniesiony w 2023 r.) (końcowe płatności zaplanowane na 2024 r. ok. 1 511 905,00zł)	Budżet Państwa
			Budowa obwodnicy w m. Kosieczyn, Chlastawa i w m. Podmokłe Wielkie (powiat zielonogórski) w ciągu drogi wojewódzkiej nr 302 – dojazd do węzłów na autostradzie A2 w Trzcielu oraz w Nowym Tomyślu	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2019-2023	57 718 646,17	Budżet Województwa, Budżet Państwa, Regionalny Program Operacyjny – Lubuskie 2020
			Przebudowa drogi woj. nr 276 relacji Krosno Odrzańskie - Świebodzin na odc. Radoszyn - Chociule w km 32+388 - 33+163	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2023	1 830 414,86	Środki własne
			Nasadzenia drzew wzdłuż dróg wojewódzkich w powiecie świebodzińskim	Zarząd Dróg Wojewódzkich w Zielonej Górze	2022-2023	88 948,80	Środki własne
1.1.	Rozbudowa drogi krajowej nr 92 od km 55+555 do km 58+555	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Nie zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Zielona Góra	-	-	-
1.2.	Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 92 z DP1236F od km 49+700 do km 50+100	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Nie zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
				Zielona Góra			
1.3.	Zmiana geometrii skrzyżowania drogi krajowej nr 92 z DG0309F	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	Nie zrealizowano	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział Zielona Góra	-	-	-
2.	Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych	Zarządcy dróg	Nie zrealizowano	Zarządcy dróg	-	-	-
3.	Tworzenie planów zagospodarowania przestrzennego z uwzględnieniem: źródeł hałasu, przestrzegania zasad strefowania (rozgraniczenia terenów o zróżnicowanej funkcji), zapisów odnośnie standardów akustycznych dla poszczególnych terenów	Gminy	W razie potrzeby zapisy uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
4.	Prowadzenie badań monitorujących poziom hałasu drogowego	WIOŚ	Opracowanie strategiczne mapy hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 mln pojazdów rocznie (w tym odcinku dróg przebiegających przez powiat świebodziński)	Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad	2022	Wydatki bieżące	Środki własne
			Okresowe pomiary hałasu na dwóch odcinkach płatnej autostrady A2 (w tym odcinki autostrady przebiegające przez powiat świebodziński)	Autostrada Wielkopolska II S.A.	2023	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
5.	Prowadzenie kontroli emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej	WIOŚ	Pomiary hałasu w środowisku – w ramach działalności przemysłowej	Powiat Świebodziński	2022	3 259,50	Budżet Powiatu
					2023	2 103,30	
			Prowadzenie kontroli podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu świebodzińskiego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
6.	Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka	Powiat, Gminy	Nie zrealizowano	Powiat Świebodziński, Gminy	-	-	-
				Poniesione koszty:		**119 610 399,24**	
OBSZAR INTERWENCJI: Pola elektromagnetyczne							
1.	Ochrona mieszkańców powiatu przed promieniowaniem elektromagnetycznym przez weryfikację składanych zgłoszeń instalacji wytwarzających promieniowanie elektromagnetyczne	Powiat	Przyjmowanie zgłoszeń instalacji wytwarzającej pola elektromagnetyczne. Liczba zgłoszeń: • W 2022 r. – 29 szt. • W 2023 r. – 17 szt.	Powiat Świebodziński	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Wprowadzanie do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego zapisów uwzględniających ochronę przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych	Gminy	W razie potrzeby odpowiednie zapisy uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
3.	Monitoring promieniowania elektromagnetycznego	WIOŚ	Prowadzenie monitoringu pól elektromagnetycznych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
				Poniesione koszty:		**Wydatki bieżące**	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodna							
1.	Monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych	WIOŚ	Prowadzenie monitoringu wód w jednolitych częściach wód powierzchniowych rzecznych i jeziornych oraz w jednolitych częściach wód podziemnych	Główny Inspektorat Ochrony Środowiska	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Wyznaczanie stref ochronnych ujęć wody	PGW WP	Decyzja z dnia 21.03.2022 r. o znaku PO.ZUZ.1.4100.2022.KH dla Samorządowego Zakładu Budżetowego w Lubrzy o ustanowieniu strefy ochronnej ujęcia wód podziemnych składającego się z dwóch studni nr 1 i nr 2, zlokalizowanych na terenie działki o nr ewid. 10/1 obręb: Staropole, gmina Lubrza	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni w Gorzowie Wlkp.	2022	Brak danych	Brak danych
3.	Kontrola podmiotów gospodarczych posiadających pozwolenia wodno-prawne pod kątem przestrzegania norm i wytycznych zapisanych w tych decyzjach	Powiat, WIOŚ	Starosta nie ma kompetencji do wykonywania tych działań	Powiat Świebodziński	-	-	-
			Prowadzenie kontroli podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu świebodzińskiego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
4.	Modernizacja ujęć wody i stacji uzdatniania wody	Gminy	Modernizacja stacji uzdatniania wody w Wolimirzycach	Gmina Szczaniec	2022	345 000,00	Środki unijne, Budżet Gminy
			1) Budowa Stacji Uzdatniania Wody oraz sieci wodociągowej na potrzeby zapewnienia dostawy wody pitnej dla turystycznej części Gminy Skąpe” 2) Budowa studni głębinowej na potrzeby nawadniania boiska sportowego w Pałcku	Gmina Skąpe	1) 2023 (w trakcie realizacji) 2) 2023	1) 3 398 177,82 2) 46 036,71	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Gminy, Samorząd Województwa Lubuskiego

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Rozbudowa infrastruktury wodno-ściekowej w gminie Lubrza poprzez przebudowę „SUW” w Staropolu oraz budowę „SUW” w Romanówku	Gmina Lubrza	2022	3 045 107,67	Budżet Gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
			Rewitalizacja istniejącej studni głębinowej przy ujęciu wody w m. Łagów	Gmina Łagów	2022-2023	595 320,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Budżet Gminy
			1) Wykonanie dokumentacji projektowej dla inwestycji pn. „Budowa zbiornika wody pitnej wraz z hydrofornią na osiedlu Widok w Świebodzinie. 2) Wykonanie dokumentacji projektowej dla inwestycji pn. „Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody I w Świebodzinie”	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2023	1) 16 000,00 2) 10 000,00	Środki własne, Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
			Wykonanie odwiertu studziennego wraz z uzbrojeniem na ujęciu wody w Rakowie, uzyskano decyzję pozwolenia wodnoprawnego oraz uruchomiono studnię	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022-2023	158 500,00	Środki własne
5.	Zachęcanie mieszkańców do montażu instalacji retencjonujących wodę deszczową	Gminy	Działania informacyjno-promocyjne dla zainteresowanych mieszkańców Gminy Skąpe w zakresie programu „Moja Woda” z odesłaniem w zakresie składania wniosków do operatora programu, tj. WFOŚiGW w Zielonej Górze	Gmina Skąpe	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
6.	Działania podejmowane w celu ograniczenia dopływu zanieczyszczeń związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych: wyposażenie w zbiorniki na gnojowice i płyty obornikowe, promocja i stosowanie Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej, promocja i	WODR, właściciele gospodarstw, PGW WP	Lubuski Oddział Doradztwa Rolniczego w Kalsku przeprowadza szkolenia z zakresu stosowania nowoczesnych technologii oraz ekonomiki i organizacji produkcji. LODR działa na podstawie ustawy z dnia 22 października 2004 r. o jednostkach doradztwa rolniczego (Dz. U. z 2020 r., poz.	Lubuski Oddział Doradztwa Rolniczego	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
	stosowanie "Programu rolno-środowiskowego" m.in. wspieranie rolnictwa ekologicznego, zastosowanie międzyplonów oraz wsiewek poplonowych, utrzymanie stref buforowych i miedz śródpolnych		721). Zadaniem Centrum Doradztwa i ośrodków wojewódzkich jest prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.				
7.	Rewitalizacja i rekultywacje jezior oraz zagospodarowanie terenów wokół jezior dla potrzeb turystyki i rekreacji w sposób zapewniający ochronę wód jeziornych przed zanieczyszczeniem	Gminy, ARiMR PGW WP	Wprowadzono do Strategii Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT) Partnerstwa Gmin Lubrza, Łagów, Skąpe i Powiatu Świebodzińskiego plan realizacji 3 projektów polegających na ograniczeniu negatywnych skutków działalności człowieka na terenach o wysokich walorach przyrodniczych obszaru partnerstwa pełniących funkcje turystyczno-rekreacyjne poprzez budowę 3 ekologicznych szlaków turystycznych nad jeziorami: • Niesłysz w Gminie Skąpe, • Goszcza w Gminie Lubrza, • Łagowskim/Trześniowskim w Gminie Łagów	Lider Partnerstwa – Gmina Skąpe	2023 (Konsultacje społeczne Strategii IIT)	Wydatki bieżące	W zakresie opracowania planu do Strategii IIT – bezkosztowo, w zakresie wykonania planu: Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027
			Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla zagospodarowania terenu przy Jeziorze Zamecko	Gmina Świebodzin	2022 (realizacja od 2021 r.)	79 827,00	Budżet Gminy
			Dokumentacja projektowo-kosztorysowa dla zagospodarowania terenu przy stawie w Kupieninie	Gmina Świebodzin	2023	3 075,00	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
9.	Wsparcie działań zmierzających do budowy małych zbiorników retencyjnych na terenie gminy	Powiat Gminy PGW WP, Nadleśnictwa	Powiat Świebodziński w 2021 roku podpisał deklarację współpracy w ramach Lokalnego Partnerstwa ds. Wody w Powiecie Świebodzińskim W województwie Lubuskim projekt Lokalnego Partnerstwa Wodnego realizowano w ramach SIR czyli Sieci na rzecz innowacji w rolnictwie i na obszarach wiejskich. Jako pilotażowy powiat wybrano powiat świebodziński.	Powiat Świebodziński	Realizacja w 2021 roku	-	-
			Wprowadzono do Strategii Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT) Partnerstwa Gmin Lubrza, Łagów, Skąpe i Powiatu Świebodzińskiego plan realizacji 3 projektów polegających na modernizacji urządzeń wodnych na potrzeby niwelowania skutków suszy, w tym remont odtworzeniowy stawów w: • m. Pack i Skąpe w Gminie Skąpe, • m. Zagórze w Gminie Lubrza, • m. Sieniawa i Łagówek w Gminie Łagów	Lider Partnerstwa – Gmina Skąpe	2023 (Konsultacje społeczne Strategii IIT)	Wydatki bieżące	W zakresie opracowania planu do Strategii IIT – bezkosztowo, w zakresie wykonania planu: Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 oraz wkład własny poszczególnych Partnerów
			Uporządkowanie gospodarki wodnościekowej w Sołectwie Lubinicko – oczyszczenie, zarybienie i zagospodarowanie stawu z jego najbliższym otoczeniem – wykonano: oczyszczenie stawów, budowa 4 pomostów, postawiono 4 ławki i śmietniki, wymieniono 2 furtki.	Gmina Świebodzin	2022	100 000,00	Budżet Gminy
			Decyzja z dnia 18.10.2022 r., znak PO.ZUZ.1.4210.219.2022.SP udzielająca w pkt I pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie zbiornika wsiąkowo - odparowującego na terenie działki	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2022	Brak danych	Brak danych

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			o numerze ewidencyjnym 290/6 obręb: 0001 Zbąszynek - Miasto, pow. świebodziński				
			Decyzja z dnia 25.01.2023 r., znak PO.ZUZ.1.4210.183.2022.AK udzielająca w pkt I pozwolenia wodnoprawnego na wykonanie zbiornika chłonno – parującego do rozsączania wód opadowych lub roztopowych działka o nr ewidencyjnym 924/2 położona w obrębie 0001 – Zbąszynek, gmina Zbąszynek, powiat świebodziński	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	2023	Brak danych	Brak danych
10.	Okresowa konserwacja, modernizacja, odtworzenia i przebudowa urządzeń melioracji wodnych	Gminy PGW WP RZSW, Właściciele nieruchomości	Koszenie skarp, hakowanie dna, usuwanie zatorów: • Rzeka Jabłonna w km 15+500 – 18+000 • Lubinica w km 3+800 – 4+600 • Borowianka w km 1+900 – 5+650 • Struga Świebodzińska w km 6+350 – 20+300	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzór Wodny Sulechów	2022	70 751,02	Dotacja
			Koszenie skarp, hakowanie dna, usuwanie zatorów: • Gniła Obra w km 0+000 – 2+900; 7+100 – 34+600 • Borowianka w km 0+000 – 1+150; 1+900 – 5+650 • Struga świebodzińska w km 0+000 – 1+500; 8+710 8+934; 12+900 – 13+600; 14+500 – 18+100; 18+350 – 18+431 • Lubinica w km 0+000 – 4+600 • Lisica w km 0+000 – 11+373	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Nadzór Wodny Sulechów	2023	327 164,49	Dotacja

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Odbudowa rzeki Struga Świebodzińska od km 1+170 do km 20+225 oraz rozbiórka jazu kozłowego w km 1+508 rzeki Struga Świebodzińska i syfonu w km 4+297 rowu R-Lu 35 – wykonanie robót budowlanych w km 1+170 – 1+412 rzeki w ramach pozwolenia na budowę	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie – Zarząd Zlewni Zielona Góra	2022	243 571,16	Środki własne
			Dotacja celowa na realizację prac szczegółowych objętych działalnością Gminnej Spółki Wodnej Skąpe na konto Rejonowego Związku Spółek Wodnych w Świebodzinie. Przekazane środki finansowe przeznacza się na pokrycie części kosztów robót w zakresie konserwacji i naprawy urządzeń melioracji szczegółowych, będących w ewidencji Gminnej Spółki Wodnej Skąpe, realizowanych ze składek członków Gminnej Spółki Wodnej Skąpe i powyższej dotacji	Gmina Skąpe	2022	25 000,00	Budżet Gminy
					2023	25 000,00	
			1) Konserwacja urządzeń melioracyjnych odprowadzających wody opadowe ze wsi gminy Zbąszynek, 2) Dotacja do Spółek Wodnych na konserwację melioracji wodnych	Gmina Zbąszynek, RZSW	2022-2023	1) 118 056,00 2) 70 000,00	Środki własne
			Dotacja celowa na realizacji prac mających na celu utrzymanie urządzeń melioracji wodnych szczegółowych objętych działalnością Miejsko-Gminnej Spółki Wodnej Świebodzin. W ramach dotacji wykonano konserwację: • w 2022r. – 9 303 mb rowów • w 2023 r. – 6 878 mb rowów	Gmina Świebodzin	2022	37 000,00	Budżet Gminy
					2023	35 000,00	
				Poniesione koszty:		**8 748 586,87**	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka wodno-ściekowa							
1.	Dalszy rozwój i modernizacja infrastruktury ściekowej zgodnie z AKPOŚK oraz Programem wyposażenia w oczyszczalnie ścieków aglomeracji <2000 RLM	Gminy, Przedsiębiorstwa komunalne	1) Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej poprzez budowę kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej w m. Myszęcin, Szczaniec, Wilenko 2) Budowa kanalizacji sanitarnej w Smardzewie	Gmina Szczaniec	1) 2023 (zakończenie w 2024 r.) 2) 2022	1) 3 497 787,21 2) 2 164 900,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Budżet Gminy
			Budowa oczyszczalni ścieków w Smardzewie	Gmina Szczaniec	2022	3 670 000,00	Budżet Gminy, Program Rozwoju Obszarów Wiejskich
			Budowa przepompowni ścieków, kanalizacji sanitarnej i sieci wodociągowej na terenie PKP w Zbąszynku oraz sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej w ul. Koszarowa w Zbąszynku	Gmina Zbąszynek	2023	2 502 225,00	Budżet Gminy, Rządowy Fundusz Polski Ład
			1) Budowa kanalizacji sanitarnej i wodociągu w m. Nowa Wioska 2) Przebudowa studzienek kanalizacji sanitarnej w m. Lubrza, Bucze, Boryszyn	Gmina Lubrza	2022	1) 1 101 264,06 2) 38 745,00	Budżet Gminy, Budżet Powiatu, Rządowy Fundusz Polski Ład
			1) Przebudowa przepompowni ścieków i sieci kanalizacyjno-tłoczonej na działkach nr 140/2, 139/7 obręb 0005 Łagów, 2) Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie Gminy Łagów (Stok), 3) Budowa sieci kanalizacji sanitarnej podciśnieniowej oraz budowa sieci wodociągowej w miejscowości Pożrzadło – Czyste, 4) Przebudowa oczyszczalni ścieków w miejscowości Toporów Etap I.	Gmina Łagów	2022-2023	1) 2 847 892,37 2) 2 355 462,30 3) 14 042 712,08 4) 7 395 990,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Funduszu Przeciwdziałania COVID-19, Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Wykonanie dokumentacji projektowej dla zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w ul. Partyzanckiej w Świebodzinie”	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022-2023	26 800,00	Środki własne, Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
			Budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej pod budownictwo mieszkaniowe dla terenu osiedla przy ulicy Słowiańskiej w Świebodzinie – część 2 Etapu I, III i IV oraz Etap II	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	1 891 000,00	Środki własne, WFOŚiGW w Zielonej Górze
			1) Wykonanie renowacji studni kanalizacyjnych w m. Lubinicko – Etap II, 2) Remont zbiornika oraz budynku pompowni ścieków nr II w Lubogórze	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	1) 109 000,00 2) 78 326,00	Środki własne
			Wybrano wykonawcę oraz rozpoczęto roboty budowlane dla inwestycji, polegającej na budowie sieci wodociągowej i sieci kanalizacji sanitarnej w obrębie ulicy Dożynkowej, Gronowej i Sadowej w Świebodzinie	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2023	39 000,00	Środki własne
2.	Zapewnienie odpowiedniej jakości wody do picia poprzez dalszy rozwój i modernizację infrastruktury wodociągowej na terenach gmin w tym stopniowe wyłączanie (do 2032 r.) z	Gminy, Przedsiębiorstwa komunalne	Budowa sieci wodociągowej w ramach projektu pt. „Budowa Stacji Uzdatniania Wody oraz sieci wodociągowej na potrzeby zapewnienia dostawy wody pitnej dla turystycznej części Gminy Skąpe”, w tym wykonano 1,946 km sieci wodociągowej	Gmina Skąpe	2023	1 250 745,08	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
	eksploatacji odcinków sieci wykonanej z rur cementowo-azbestowych		Budowa sieci wodociągowej w ul. Słonecznej w Świebodzinie	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	59 394,80	Środki własne
			Wymiana przyłączy wodociągowych na terenie Gminy Świebodzin: • Rusinów 21 szt., • Wilkowo 4 szt., • ul. Nowa w Świebodzinie 1 szt., • os. Słoneczne w Świebodzinie 1 szt., • os. Kopernika w Świebodzinie 1 szt., • Jeziory: 3 szt..	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	96 000,00	Środki własne
			Wymiana zasuw na terenie Gminy Świebodzin tj. Świebodzin, Rusinów, Rosin, Grodziszcze w łącznej ilości 12 szt.	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	36 000,00	Środki własne
			Wymiana hydrantów na terenie Gminy Świebodzin: • ul. Zachodnia w Świebodzinie 2 szt., • Rusinów 5 szt.	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	12 192,75	Środki własne
			1) Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Wilkowo, 2) Wymiana sieci wodociągowej w Świebodzinie na ul. Słonecznej	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	1) 8 500,00 2) 17 600,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Wykonanie dokumentacji projektowej na wymianę sieci wodociągowej w ulicy: • Głogowskiej, • Piłsudskiego, • Młyńskiej, • Małomłyńskiej, • Sukienniczej, • Generała Sikorskiego, • Sobieskiego, • Sulechowskiej, • Północnej, • Strzeleckiej, • Żaków oraz osiedlu Żaków i Łużyckim. Zadania realizowane w ramach projektu „Uporządkowanie gospodarki wodociągowej w miejscowości Świebodzin”	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2023	30 000,00	Środki własne, Program Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko
			1) Wymiana w ulicy Wałowej ołowianych przyłączy wodociągowych w ilości 41 szt. 2) Wymiana przyłącza wodociągowego na ulicy Konarskiego w Świebodzinie o długości ok. 100 m i średnicy 50 mm	Zakład Wodociągów Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2023	1) 266 500,00 2) 25 000,00	Środki własne
3.	Budowa przydomowych oczyszczalni ścieków oraz szczelnych zbiorników bezodpływowych na obszarach, gdzie brak możliwości przyłączenia do sieci kanalizacyjnej	Gminy	Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków w m Niedźwiedź	Gmina Łagów	2022-2023	54 120,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Budżet Gminy
			Budowa zbiornika bezodpływowego dla OSP Opalewo	Gmina Szczaniec	2022	3 813,00	Budżet Gminy
			Budowa przydomowej oczyszczalni ścieków dla budynku mieszkalnego jednorodzinnego nr 5 w m. Węgrzynice	Gmina Skąpe	2022	43 050,00	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Udzielenie dotacji celowej na dofinansowanie budowy przydomowej oczyszczalni ścieków w m. Przetocznica	Gmina Skąpe	2023	4 000,00	Budżet Gminy
4.	Budowa i modernizacja kanalizacji deszczowej, kanalizacji sanitarnej, budowa osadników i separatorów wód opadowych i roztopowych na wylotach sieci deszczowej od odbiorników, ograniczanie strat w sieci wodociągowej	Gminy, Przedsiębiorstwa komunalne	Remont kanalizacji deszczowej wraz z reprofilacją rowu chłonnego w m. Niedźwiedź	Powiat Świebodziński	2023	97 539,00	Budżet Powiatu
			Przebudowa kanalizacji deszczowej w m. Rusinów	Powiat Świebodziński	2023	36 889,00	Budżet Powiatu
			Budowa kanalizacji deszczowej w Ołoboku na ul. Bolesława Chrobrego	Gmina Skąpe	2022	96 305,37	Budżet Gminy
			1) Budowa kanalizacji deszczowej przy przebudowie drogi powiatowej nr 1202F w m. Jeziory 2) Budowa kanalizacji deszczowej przy modernizacja drogi ul. Słoneczna – odcinek od bloków do pól	Gmina Świebodzin	2022	1) 396 959,74 2) 244 181,21	Budżet Gminy
			Konserwacja urządzeń odprowadzających wody opadowe i roztopowe z terenu miasta i gminy Świebodzin	Gmina Świebodzin	2022	51 030,00	Budżet Gminy
					2023	58 049,00	
5.	Bieżąca ewidencja i kontrola zbiorników bezodpływowych oraz ich likwidacja na obszarach nowo skanalizowanych	Gminy	Zakup licencji do oprogramowania „Monitoring – Ścieki Polskie”	Gmina Szczaniec	2023	7 380,00	Budżet Gminy
			Podjęto Zarządzenie nr 58/2023 Wójta Gminy Skąpe z dnia 14 kwietnia 2023 r. w sprawie przeprowadzenia kontroli nieruchomości w zakresie pozbywania się zebranych odpadów komunalnych oraz nieczystości ciekłych na terenie gminy Skąpe. Ewidencja prowadzona w programie WYDRA	Gmina Skąpe	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Prowadzenie na bieżąco ewidencji zbiorników bezodpływowych. W 2023 roku przeprowadzono 15 kontroli u osób fizycznych	Gmina Lubrza	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			W 2022 roku podjęto uchwałę w zakresie gospodarki nieczystości ciekłych. W 2023 roku prowadzono kontrole nieruchomości dotyczące aktualizacji ewidencji zbiorników bezodpływowych oraz kontroli wywozu nieczystości ciekłych z nieruchomości	Gmina Łagów	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Prowadzenie na bieżąco ewidencji i kontroli zbiorników bezodpływowych	Gmina Zbąszynek	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Ewidencja zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków jest prowadzona na bieżąco. Liczba przeprowadzonych kontroli: • w 2022r. – 34 kontrole • w 2023 r. – 171 kontroli	Gmina Świebodzin	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
6.	Kontrola zużycia wody - Uzupełnienie wodomierzy u wszystkich użytkowników sieci	Gminy, Przedsiębiorstwa komunalne	Zakup 620 szt. wodomierzy wraz z systemem pomiarowym w ramach projektu pt. „Budowa Stacji Uzdatniania Wody oraz sieci wodociągowej na potrzeby zapewnienia dostawy wody pitnej dla turystycznej części Gminy Skąpe”	Gmina Skąpe	2023	495 075,00	Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych, Rządowy Fundusz Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, Budżet Gminy
			Wymiana na bieżąco i w miarę potrzeb wodomierzy u użytkowników	Samorządowy Zakład Usług Komunalnych w Zbąszynku	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Środki własne
			Kontrola zużycia wody – rozliczanie użytkowników wg wskazań wodomierzy	Samorządowy Zakład Budżetowy w	2022-2023	2 000,00	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
				Lubrzy			
			Wymiana wodomierzy do zdalnego odczytu: • w 2022 r. – 862 szt. • w 2023 r. – 1 194 szt.	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022-2023	347 000,00	Środki własne
				Poniesione koszty:		**45 500 427,97**	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby geologiczne							
1.	Eliminacja nielegalnej eksploatacji kopalin	Powiat, Urząd Górniczy Gminy	Na terenie powiatu nie odnotowano przypadków nielegalnej eksploatacji kopalin	-	-	-	-
2.	Tworzenie studiów uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego i mpzp z uwzględnieniem kopalin i ich ochroną przed trwałym zainwestowaniem nie górniczym	Gminy	W razie potrzeby odpowiednie zapisy uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
				Poniesione koszty:		**Wydatki bieżące**	
OBSZAR INTERWENCJI: Gleby (Degradacja powierzchni ziemi i gleb)							
1.	Ochrona gleb najlepszych kompleksów w MPZP przed zainwestowaniem	Gminy	W razie potrzeby odpowiednie zapisy uwzględniane są w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
2.	Rekultywacja gleb zdegradowanych i przywrócenie funkcji przyrodniczej	Osoba powodująca utratę lub ograniczenie wartości użytkowej	Brak gleb zdegradowanych wymagających rekultywacji	-	-	-	-
3.	Wdrażanie zasad Kodeksu Dobrych Praktyk Rolniczych	LODR, ARiMR Właściciele gruntów	Zadaniem Centrum Doradztwa i ośrodków wojewódzkich jest prowadzenie doradztwa rolniczego obejmującego działania w zakresie rolnictwa, rozwoju wsi, rynków rolnych oraz wiejskiego gospodarstwa	Lubuski Oddział Doradztwa Rolniczego	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			domowego, mające na celu poprawę poziomu dochodów rolniczych oraz podnoszenie konkurencyjności rynkowej gospodarstw rolnych, wspieranie zrównoważonego rozwoju obszarów wiejskich, a także podnoszenie poziomu kwalifikacji zawodowych rolników i innych mieszkańców obszarów wiejskich.				
4.	Monitoring i inwentaryzacja obszarów zdegradowanych	WIOŚ Gminy	Sporządzenie map dla Gminy Skąpe terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy	Powiat Świebodziński	2023	18 810,00	Budżet Powiatu
			W latach 2022-2023 Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska nie zinwentaryzował obszarów zdegradowanych.	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2022-2023	-	-
				Poniesione koszty:		**18 810,00**	
OBSZAR INTERWENCJI: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów							
1.	Objęcie wszystkich mieszkańców systemem odbioru odpadów oraz selektywnego zbierania odpadów	Gminy	Kompleksowa usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ze wszystkich nieruchomości zamieszkałych oraz gminnych budynków i obiektów użyteczności publicznej	Gmina Szczaniec	2022	1 360 444,03	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
					2023	1 528 891,20	
			Odbiór i zagospodarowanie odpadów	Gmina Skąpe	2022	1 759 240,45	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
					2023	1 591 240,45	
			Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	Gmina Zbąszynek	2022	2 866 493,00	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
					2023	3 002 472,00	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Umowa na odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych	Gmina Łagów	2022	1 542 701,18	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
					2023	1 794 637,54	
			Odbiór, transport i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Gmina Lubrza	2022	1 550 952,76	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
					2023	1 635 485,62	
			Świadczenie usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych na terenie gminy Świebodzin	Gmina Świebodzin	2022	7 639 203,61	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
					2023	10 105 618,03	
2.	Kontynuacja działań informacyjnych i edukacyjnych w zakresie prawidłowego gospodarowania odpadami komunalnymi	Gminy	Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych w formie materiałów drukowanych. Broszury dotyczące zasad segregacji odpadów, warsztaty w szkole, konkursy plastyczne dotyczące segregacji śmieci	Gmina Szczaniec	2022	1 250,00	Budżet Gminy
					2023	912,15	
			• Dostęp do aplikacji mobilnej dla mieszkańców ułatwiającej segregację odpadów, • Informacje o odpadach na stronie internetowej gminy, ulotki multimedialne, • Lekcje dla uczniów szkół podstawowych poświęcone prawidłowej segregacji odpadów	Gmina Skąpe	2022-2023	4 107,58	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
			Akcje informacyjne (prasa – gminny kwartalnik, strona internetowa urzędu, aplikacja na telefon)	Gmina Zbąszynek	2022-2023	4 830,00	Budżet Gminy
			Zorganizowano piknik ekologiczny, na którym zorganizowano konkurs plastyczny	Gmina Lubrza	2022	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			pt. „Dbam o moje środowisko”, warsztaty promujące postawy proekologiczne. Przygotowano ulotki informacyjne „Jak segregować śmieci”				
			• Organizowanie akcji „Zamień odpadki na kwiatki”. W ramach akcji zbierano kompletny małogabarytowy zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz małogabarytowe baterie, • Tworzenie ulotki o poprawnej segregacji odpadów, • Zakup mat edukacyjnych oraz książek o prawidłowej segregacji odpadów dl szkół i przedszkoli z terenu Gminy Łagów	Gmina Łagów, Celowy Związek Gmin CZG-12	2022-2023	1 710,00	Budżet Gminy, Środki własne CZG-12
			1) „Rękodzieło na Słonecznej” sposobem na sprytny recykling 2) Warsztaty ekologiczne Sztuka ZERO WASTE dla młodzieży i dorosłych 3) Edukacyjna gra karciana dotycząca segregacji śmieci 4) Konkurs pn. „Zbieram Makulaturę” 5) Zakup kredek, książeczek edukacyjno-ekologicznych, rebusów o tematyce segregowania odpadów dla dzieci z oddziałów przedszkolnych z okazji „Dnia Przedszkolaka”	Gmina Świebodzin	2022	1) 15 000,00 2) 15 000,00 3) 15 000,00 4) 7 500,00 5) 4 120,50	Budżet Gminy, Celowy Związek Gmin CZG-12
			1) Gra dobble o tematyce segregacji odpadów przeznaczona dla dzieci ze szkół podstawowych, 2) Instalacja ekostacji do segregacji odpadów na stadionie miejskim w Świebodzinie	Gmina Świebodzin	2023	1) 7 422,00 2) 12 284,95	Budżet Gminy, Celowy Związek Gmin CZG-12

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Wsparcie finansowe organizacji akcji „Sprzątanie Świata”	Powiat Gminy	Zakup sprzętu na potrzeby akcji „Sprzątania Świata” organizowanej przez SOSW w Świebodzinie	Powiat Świebodziński	2022	495,91	Budżet Powiatu
			Zakup koszy do segregacji odpadów + konkursy ekologiczne	Powiat Świebodziński	2022	12 594,11	Budżet Powiatu
					2023	38 824,00 (zakup koszy) 15 841,00 (wywóz odpadów)	
			Wsparcie lokalnych inicjatyw związanych z akcją sprzątania świata, organizowanych przez placówki oświatowe, ochotnicze straże pożarne przy zaangażowaniu Młodzieżowej Rady Gminy. Uczestnikom zapewniono rękawice oraz worki na odpady z zasobów gminnych.	Gmina Skąpe	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Uczniowie uczestniczyli w akcji „Sprzątanie Świata” – otrzymali gumowe rękawice i worki na śmieci	Gmina Lubrza	2022-2023	1 509,57	Budżet Gminy
			Organizacja akcji „Sprzątanie Świata” w porozumieniu z sołectwami z terenu Gminy Łagów	Gmina Łagów	2022-2023	526,00	Budżet Gminy
4.	Kontrola podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów	Gminy, WIOŚ	Kontrola została przeprowadzona	Gmina Szczaniec	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Kontrola podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej - 4 podmioty	Gmina Lubrza	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Kontrola podmiotów wpisanych do rejestru działalności regulowanej - 6 kontroli	Gmina Łagów	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Przeprowadzenie kontroli u trzech podmiotów prowadzących działalność w zakresie odbierania, zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwienia odpadów	Gmina Skąpe	2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Prowadzenie kontroli podmiotów gospodarczych działających na terenie powiatu świebodzińskiego	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
5.	Zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów aby w 2020 r. nie przekazano więcej niż 35% wagowo masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w 1995r	Gminy	Wymagany poziom ograniczenia składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji wynosił do 35%. W 2022 roku gminy osiągnęły: • Gmina Szczaniec – 19,80% • Gmina Skąpe – 24,51% • Gmina Zbąszynek – 37,54% • Gmina Łagów – 5,29% • Gmina Lubrza – 14,19% • Gmina Świebodzin – 10,96% Dane za 2023 będą dostępne w II kwartale 2024 r.	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi
6.	Przygotowanie do ponownego wykorzystania i recykling materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych, w miarę możliwości, odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych w wysokości minimum 50% ich masy do 2020 r.	Gminy	Gminy mają obowiązek osiągania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych. W 2022 roku wymagany poziom wynosił 25%. Gminy osiągnęły: • Gmina Szczaniec - 25,63% • Gmina Skąpe – 36,12% • Gmina Zbąszynek – 13,30% • Gmina Łagów – 33,00% • Gmina Lubrza – 53,55% • Gmina Świebodzin – 25,04% Dane za 2023 będą dostępne w II kwartale 2024 r.	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
7.	Promowanie budowy przydomowych kompostowników	Gminy	Uchwała Nr XXVI/226/2020 Rady Gminy Skąpe z dnia 16 grudnia 2020 r. wprowadzono ulgę dla osób kompostujących bioodpady na terenie nieruchomości w wysokości 2 zł miesięcznie od osoby. W 2022 r. wśród wszystkich osób nieposiadających przydomowego kompostownika przeprowadzono akcję edukacyjną polegającą na dystrybucji ulotek informujących o korzyściach płynących z kompostowania bioodpadów oraz kosztach transportu i zagospodarowania bioodpadów (ulotki przekazano wraz z zawiadomieniem o zmianie stawki)	Gmina Skąpe	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Wprowadzono ulgę w opłacie za gospodarowanie odpadami komunalnymi w wysokości 2 zł od osoby na nieruchomościach kompostujących odpady zielone	Gmina Zbąszynek	2022-2023	17 000,00	Budżet Gminy
			Mieszkańcy domów jednorodzinnych wyposażeni w przydomowe kompostowniki mogli skorzystać z ulgi w wysokości 1 zł od osoby	Gmina Łagów	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
8.	Likwidacja „dzikich wysypisk” odpadów	Gminy	W przypadku powzięcia przez organ wiedzy na temat zalegających odpadów zostaje skierowane do właściciela terenu wezwanie do uporządkowania go w terminie 7/14 dni. Skutkiem takiego wezwania jest uporządkowanie terenu.	Gminy	Zadanie ciągłe	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
9.	Osiągnięcie poziomu zbierania zużytych baterii przenośnych i zużytych akumulatorów przenośnych, w wysokości	Gminy	Gminie nie mają obowiązku osiągania poziomu zbierania zużytych baterii i akumulatorów przenośnych. Odpady te	Gminy	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
	co najmniej 45% masy wprowadzonych baterii i akumulatorów przenośnych		zbierane są w urzędach, jednostkach oświatowych oraz w wybranych sklepach. Mieszkańcy mogą te odpady oddać bezpłatnie do PSZOKów na terenie poszczególnych gmin				
10.	Rozwój istniejącego systemu zbierania olejów odpadowych, w tym ze źródeł rozproszonych oraz standaryzacji urządzeń	Gminy	Mieszkańcy mogą te odpady oddać bezpłatnie do PSZOKów na terenie poszczególnych gmin	Gminy	-	-	-
11.	Pomoc w usuwaniu azbestu	Gmina, WFOŚiGW	Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Szczaniec: • W 2022 r. – 30,26 Mg • W 2023 r. – 17,04 Mg	Gmina Szczaniec	2022	20 273,32	NFOŚiGW WFOŚiGW w Zielonej Górze
					2023	11 928,00	
			Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Skąpe: • W 2022 r. – 23,23 Mg • W 2023 r. – 25,9 Mg	Gmina Skąpe	2022	18 816,30	NFOŚiGW WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
					2023	20 854,30	
			Usuwanie azbestu i wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Zbąszynek: • W 2022 r. – 19,00 Mg • W 2023 r. – 0,00 Mg	Gmina Zbąszynek	2022	12 305,00	NFOŚiGW, Budżet Gminy
			Unieszkodliwianie odpadów zawierających azbest: • w 2022r. – 61,82 Mg • w 2023 r. – 37,85 Mg	Gmina Świebodzin	2022	50 300,47	NFOŚiGW, WFOŚiGW Budżet Gminy
					2023	37 896,77	
			Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Łagów: • w 2022 r. – 17,52 Mg • w 2023 r. – 32,73 Mg	Gmina Łagów	2022	24 764,41	NFOŚiGW, WFOŚiGW Budżet Gminy
					2023	36 386,28	

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
12.	Ewidencjonowanie ilości usuniętego azbestu na potrzeby portalu baza azbestowa.gov.pl	Gminy	Na bieżąco prowadzona jest baza azbestowa w zakresie aktualizacji danych dotyczących zewidencjonowanego i usuniętego azbestu	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Świebodzin na lata 2022-2032” przyjęty uchwałą nr XLVIII/654/2022 Rady Miejskiej w Świebodzinie z dnia 21 grudnia 2022 r.	Gmina Świebodzin	2022	3 217,56 10 509,24	Budżet Gminy, Ministerstwo Rozwoju i Technologii
				Poniesione koszty:		**36 800 559,29**	
OBSZAR INTERWENCJI: Zasoby przyrodnicze							
1.	Bieżąca inwentaryzacja form ochrony przyrody, zachowanie różnorodności biologicznej i jej racjonalne użytkowanie oraz stworzenie spójnego systemu obszarów chronionych	Gmina, Powiat, Nadleśnictwa, Zespół Parków Krajobrazowych	Ustanowienie zarządzeń dla rezerwatów przyrody: • Zarządzenie nr 2/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z 24 lutego 2022 r. w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Nietoperek”, • Zarządzenie nr 4/2022 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp. z 8 marca 2022 r. zmieniające zarządzenie w sprawie wyznaczenia szlaków udostępnionych dla ruchu pieszego w rezerwacie przyrody „Nietoperek”.	Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Gorzowie Wlkp.	2022	Wydatki bieżące	Środki własne
			Nadleśnictwa na bieżąco monitorują obiekty ochrony przyrody w czasie wykonywania czynności służbowych	Nadleśnictwa	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
2.	Inwentaryzacja i bieżąca ochrona istniejących pomników przyrody i użytków ekologicznych oraz aktualizacja ustanawiających aktów prawnych	Gminy	Zadanie realizowane jest na bieżąco	Gminy	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gmin

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
3.	Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	Gminy, RDOŚ, Parki Krajobrazowe	W roku 2023 podjęto uchwały w sprawie ustanowienia pomników przyrody: • Uchwała nr LVI/481/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody dot. drzewa gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur*, rosnący na działce nr 91, obręb 0002 Darnawa, gmina Skąpe. • Uchwała nr LVI/482/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody dot. drzewa gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur*, rosnący na działce nr 146, obręb 0002 Darnawa, gmina Skąpe. • Uchwała nr LVI/483/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody dot. drzewa gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur*, rosnący na działce nr 269/2, obręb 0002 Darnawa, gmina Skąpe. • Uchwała nr LVI/480/2023 Rady Gminy Skąpe z dnia 25 kwietnia 2023 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody dot. drzewa gatunku dąb szypułkowy *Quercus robur*, rosnący na działce nr 26/120, obręb 0006 Niesulice, gmina Skąpe. Oznaczenie drzew tabliczkami „Pomnik Przyrody”	Gmina Skąpe	2023	218,27	Budżet Gminy
4.	Zachowanie naturalnego charakteru dolin rzecznych w celu utrzymania drożności korytarzy ekologicznych	RDOŚ, PGW WP, Gminy	Nie zrealizowano	RDOŚ, PGW WP, Gminy	-	-	-

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
5.	Zwiększenie ilości powierzchni zadrzewień na terenach rolniczych oraz rozszerzenie zakresu leśnej rekultywacji terenów zdegradowanych, w tym odtwarzanie potencjału produkcji leśnej zniszczonego przez katastrofy oraz wprowadzenie instrumentów zapobiegawczych – budowa, przebudowa i modernizacja dróg leśnych wyznaczonych w planach urządzania lasu jako drogi pożarowe	Nadleśnictwa, samorządy, starostowie, właściciele gruntów	Budowa drogi przeciwpożarowej w leśnictwie Ołobok i Międzylesie o długości 6500 metrów	Nadleśnictwo Świebodzin	2023 (w trakcie realizacji)	-	-
6.	Opracowanie planów urządzania lasu	Nadleśnictwa	Sporządzenie uproszczonej inwentaryzacji lasów	Powiat Świebodziński	2022	22 861,53	Budżet Powiatu
					2023	30 000,00	
			Nadzór nad lasami nie będących własnością Skarbu Państwa wykonywanymi przez Nadleśnictwa	Powiat Świebodziński	2022	30 070,42	Budżet Powiatu
					2023	34 402,00	
7.	Wprowadzanie zalesień na gruntach o niskiej przydatności rolniczej	Nadleśnictwa	Nie zrealizowano	Nadleśnictwa	-	-	-
8.	Realizacja edukacji ekologicznej i szkoleń w zakresie ochrony przyrody i różnorodności biologicznej	Gminy Nadleśnictwa	• Wystawienie stoiska promocyjno-edukacyjnego podczas II Festiwalu muzyki myśliwskiej i dziczyzny w Łagowie, • Wystawienie stoiska promocyjno-edukacyjnego podczas XV Maratonu MTB Łagów 2023, • Wystawienie stoiska promocyjno-edukacyjnego podczas Targów Eko-Las w Mostkach, • Cykliczne spotkania leśników z uczniami szkół i przedszkoli.	Nadleśnictwo Świebodzin	2022-2023	Wydatki bieżące	Środki własne
			Prowadzenie działań z zakresu edukacji leśnej	Nadleśnictwo Bytnica	2022-2023	85 370,75	Środki własne

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			1) Edukacja leśna – nauka przez doświadczenie – warsztaty dla dzieci, 2) Czynna ochrona ptaków i nietoperzy na terenie Zespołu Edukacyjnego w Gościkowie – montaż budek lęgowych, tablice edukacyjne	Gmina Świebodzin	2023	1) 15 000,00 2) 13 800,00	Budżet Gminy
9	Utrzymanie, pielęgnacja i zakładanie terenów zieleni	Powiat, Gminy	Utrzymanie zieleni w pasie drogowym – wycinka drzew ze względów bezpieczeństwa, pielęgnacja chorych drzew, koszenie poboczy. Liczba nasadzonych drzew w ramach rekompensaty za uszczerbek w środowisku: • W 2022 r. – 13 sztuk, • W 2023 r. – 38 sztuk	Powiat Świebodziński	2022	211 030,72	Budżet Powiatu
					2023	297 305,74	
			Nasadzenia drzew i ich pielęgnacja: Liczba nasadzonych drzew: • W 2022 r. – 57 szt. • W 2023 r. – 69 szt.	Gmina Skąpe	2022	13 748,11	Budżet Gminy
					2023	11 403,93	
			Nasadzenia drzew na terenie gminy Lubrza w ilości 10 sztuk	Gmina Lubrza	2023	3 460,00	Budżet Gminy
			Nasadzenia drzew na terenie miasta Zbąszynek w ilości 122 sztuk	Gmina Zbąszynek	2022-2023	16 629,00	Budżet Gminy
			Zakup i nasadzenia drzew na terenie gminy Świebodzin. Liczba nasadzeń: • w 2022 r. – 82 drzewa • w 2023 r. – 21 drzew	Gmina Świebodzin	2022	39 798,00	Budżet Gminy
					2023	15 811,20	
			1) Bieżące utrzymanie zieleni miejskiej na terenie Gminy Świebodzin – utrzymanie zieleni miejskiej, pielęgnacja rabat i gazonów, przycięcie i formowanie żywopłotów i krzewów,	Gmina Świebodzin	2022-2023	1) 1 768 431,95 2) 734 886,43	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			2) Kompleksowe wykonanie usług aranżacji na terenie miasta Świebodzin obejmujące m.in. na wykonaniu nasadzeń, podlewaniu i pielęgnacji nasadzeń,				
			1) Budowa mini parku w Kupieninie. Rewitalizacja terenów zielonych. 2) Aranżacja trawnika wraz z opaskami dekoracyjnymi na Placu Wolności w Świebodzinie	Gmina Świebodzin	2022	1) 148 172,18 2) 26 280,00	Budżet Gminy
			1) Przyjazne i ekologiczne otoczenie wokół Świetlicy wiejskiej w m. Rozłogi 2) Łąka kwietna przy ul. Sulechowskiej w Świebodzinie	Gmina Świebodzin	2023	1) 14 179,74 2) 14 904,00	Budżet Gminy
				Poniesione koszty:		**3 547 763,97**	
OBSZAR INTERWENCJI: Odnawialne źródła energii							
1.	Wprowadzenie możliwości wspierania, poprzez udzielanie dotacji, przedsięwzięć związanych z wykorzystaniem instalacji do pozyskiwania OZE oraz modernizacji lub wymiany indywidualnych źródeł ciepła	Gminy	Gminny program dofinansowania wymiany źródeł ciepła. W okresie sprawozdawczym zlikwidowano 5 kotłów na paliwo stałe	Gmina Zbąszynek, Właściciele nieruchomości	2022-2023	77 647,00	Budżet Gminy, Środki własne właścicieli nieruchomości
			Dotacja celowa z budżetu gminy na zadania służące poprawie jakości powietrza - wymiana kopciuchów na ekologiczne źródła ogrzewania	Gmina Lubrza	2022	16 000,00	Budżet Gminy
			Dotacja celowa na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych w celu ograniczania zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Świebodzin. Liczba usuniętych nieekologicznych źródeł ciepła: • w 2022 r. – 10 szt. • w 2023 r. – 10 szt.	Gmina Świebodzin	2022	44 500,00	Budżet Gminy
					2023	156 500,00	Budżet Gminy, WFOŚiGW w ramach programu „Czyste Powietrze”

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
2.	Promocja i edukacja w zakresie wykorzystania OZE (promocja kolektorów słonecznych, pomp ciepła, geotermii, biomasy, elektrowni wiatrowych, eksploatacja elektrowni wodnych)	Gminy, Powiat	Wydawanie pozwoleń na budowę obiektów budowlanych – farm fotowoltaicznych (farmy do 1 MW w większości). W latach 2022-2023 wydano 11 decyzji.	Powiat Świebodziński	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
			Gminny punkt konsultacyjno-informacyjny programu „Czyste powietrze" – wspólna realizacja Programu "Czyste powietrze" - wspólna realizacja Programu z WFOŚiGW w ramach porozumienia. Konsultacje właścicieli/współwłaścicieli budynków mieszkalnych jednorodzinnych położonych na terenie gminy Skąpe. Bezpłatna kompleksowa pomoc w przygotowaniu wniosku oraz rozliczenia	Gmina Skąpe	2023	23 625,00	WFOŚiGW w Zielonej Górze, Budżet Gminy
			W ramach współpracy z Fundacją Rozwoju Regionów odbyły się dwa spotkania z mieszkańcami Gminy (jedno stacjonarne na terenie ZOK w Zbąszynku, drugie plenerowe podczas festynu na terenie miejscowości Dąbrówka Wlkp.). Celem spotkań było podnoszenie poziomu świadomości ekologicznej i kształtowanie postaw ekologicznych społeczeństwa, a także w zakresie możliwości wykorzystania OZE.	Gmina Zbąszynek	2023	-	-
			Umieszczanie na stronie internetowej i tablicach ogłoszeń informacji o programie priorytetowym „Czyste Powietrze” w ramach którego można uzyskać dofinansowanie m.in. na odnawialne źródła energii	Gmina Świebodzin, Gmina Lubrza	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy
			Udział pracownika w spotkaniach wiejskich w ramach realizacji Programu "Czyste Powietrze" - edukacja w zakresie	Gmina Łagów	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			właściwego użytkowania źródła ciepła, niskiej emisji, stosowania materiału grzewczego, zakazu palenia odpadów oraz możliwości uzyskania dofinansowania do wymiany źródła ciepła				
			Złożenie wniosku o dofinansowanie dla projektu pn. *„Zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców Gminy Świebodzin w zakresie Odnawialnych Źródeł Energii oraz efektywności energetycznej na podstawie inwestycji OZE zrealizowanych przez ZWKiUK Sp. z o.o.”* w ramach Programu Priorytetowego: Program Regionalnego Wsparcia Edukacji Ekologicznej realizowanego przez Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2023	Wydatki bieżące	Środki własne
3.	Promowanie budownictwa energooszczędnego i pasywnego	Gmina, Powiat	Nie zrealizowano	Gmina, Powiat	-	-	-
4.	INNE WYŻEJ NIE WYMIENIONE:		1) Zakończono inwestycję związaną z budową instalacji fotowoltaicznej na obiekcie Stacji Uzdatniania Wody I na ulicy Wodociągowej w Świebodzinie, 2) Rozpoczęto prace związane z zaprojektowaniem jednostki kogeneracyjnej wraz z uzyskaniem prawomocnej decyzji pozwolenia na budowę oraz rozpoczęto i zakończono budowę instalacji kogeneracyjnej wraz z infrastrukturą towarzyszącą	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin	2022	1) 602 000,00 2) 1 940 000,00	Środki własne, Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
			1) Wybrano wykonawcę dokumentacji projektowej oraz robót budowlanych dla inwestycji, polegającej na budowie	Zakład Wodociągów, Kanalizacji i	2023	1) 147 950,00 2) 373 508,67	Środki własne,

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			2) instalacji fotowoltaicznej na Centralnej Przepompowni Ścieków na ulicy Młyńskiej 33 w Świebodzinie, Wybrano wykonawcę dokumentacji projektowej oraz robót budowlanych dla inwestycji, polegającej na budowie instalacji fotowoltaicznej na Miejskiej Oczyszczalni Ścieków na ulicy Młyńskiej 37 w Świebodzinie	Usług Komunalnych Sp. z o.o. Świebodzin			Pożyczka z WFOŚiGW w Zielonej Górze
				Poniesione koszty:		**3 381 730,67**	
OBSZAR INTERWENCJI: Zagrożenia poważnymi awariami							
1.	Wyznaczenie optymalnych tras dla pojazdów przewożących materiały niebezpieczne z ominięciem centrów miast, stref ochronnych ujęć wody pitnej oraz wyznaczeniem (budową) miejsc postojowych	Powiat, Gminy, Zarządcy dróg	Zadanie realizowane jest na bieżąco – według wpływu wniosków	Powiat Świebodziński	2022-2023	Wydatki bieżące	Budżet Powiatu
2.	Monitoring na obszarach zagrożonych ryzykiem wystąpienia poważnych awarii i ich rejestr, prowadzenie elektronicznej bazy danych w zakresie zakładów mogących powodować poważną awarię	WIOŚ	W latach 2022-2023 na terenie powiatu nie funkcjonowały zakłady dużego i zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii. Na terenie powiatu nie wystąpiły poważne awarie przemysłowe	Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze	2022-2023	-	-
3.	Usuwanie skutków poważnych awarii w środowisku	KPPSP, Powiat	W latach 2022-2023 nie było zdarzeń o znamionach poważnych awarii w środowisku	-	-	-	-
4.	Doposażenie w niezbędny sprzęt ratowniczy jednostki straży pożarnej, w tym:	KPPSP, Gminy	Dostawa średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego	Gmina Szczaniec	2023	964 935,00	Regionalny Program Operacyjny Lubuskie 2020
			Zakup wyposażenia i materiałów dla jednostek OSP	Gmina Skąpe	2022-2023	152 536,11	Budżet Województwa Lubuskiego (dotacja celowa), Budżet Gminy
			Budowa remizy strażackiej w m. Zagaje	Gmina Lubrza	2022	737 959,89	Budżet Gminy

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	Zaplanowane podmioty odpowiedzialne	Opis zrealizowanych zadań	Podmiot odpowiedzialny	Rok wykonania	Poniesione koszty [PLN]	Źródło finansowania
			Dostawa samochodu ratowniczo-gaśniczego typu średniego dla Ochotniczej Straży Pożarnej w Jemiołowie	Gmina Łagów	2022	1 010 000,00	NFOŚiGW, WFOŚiGW
			1) Dotacja celowa dla OSP Glińsk na zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia, 2) Dotacja celowa dla OSP Rosin na zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia 3) Dotacja celowa dla OSP Rzeczyca na zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia 4) Dotacja celowa dla OSP Jordanowo na zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia 5) Dotacja celowa dla OSP Rusinów na zakup specjalistycznego sprzętu i wyposażenia	Gmina Świebodzin	2022	1) 16 800,00 2) 6 780,00 3) 8 021,14 4) 20 500,00 5) 5 086,92	Budżet Gminy, Fundusz Przeciwdziałania COVID, MSWiA, Dotacja Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych
			Zakup ciężkiego samochodu ratownictwa technicznego.	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej	2022	2 657 661,00	Program operacyjny
			Zakup lekkiego samochodu rozpoznawczo-ratowniczego	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej	2022	340 341,00	Program operacyjny
			Zakup ciężkiego samochodu ratowniczo-gaśniczego	Komenda Wojewódzka Państwowej Straży Pożarnej	2023	1 464 930,00	NFOŚiGW, WFOŚiGW, KG PSP, Fundusz Wsparcia PSP

Lp.	Przedsięwzięcia ujęte w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”		„Raport z wykonania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego za lata 2022-2023”				
	Opis zaplanowanych zadań	**Zaplanowane podmioty odpowiedzialne**	**Opis zrealizowanych zadań**	**Podmiot odpowiedzialny**	**Rok wykonania**	**Poniesione koszty [PLN]**	**Źródło finansowania**
			Zakup lekkiego samochodu do celów kontrolno-operacyjno-rozpoznawczych	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie	2023	190 000,00	WFOŚiGW, Fundusz Wsparcia PSP, budżet komendy
4.8.	Zakup specjalistycznego samochodu – podnośnika	KPPSP	Nie zrealizowano	Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie	-	-	-
				Poniesione koszty:		**7 575 551,06**	
				Łączny koszt:		**293 985 503,35**	

Źródło: opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Świebodzinie, Urzędów Miast i Gmin powiatu świebodzińskiego, przeprowadzonej ankietyzacji.

Powyżej przedstawiono zadania, które były realizowane przez Powiat Świebodziński oraz Urzędy Miast i Gmin powiatu świebodzińskiego jak również przez różne jednostki i instytucje.

W ramach poprawy jakości powietrza w latach 2022-2023 zrealizowano inwestycje polegające na zakupie i montażu kotłów ekologicznych oraz termomodernizacji budynków. Korzyści jakie wynikają z termomodernizacji to głównie zmniejszenie zużycia energii cieplnej, poprawa komfortu cieplnego i akustycznego budynku oraz poprawa stanu technicznego i estetyki budynku. Korzyści wynikają także dla środowiska poprzez zmniejszenie zużycia paliw na ogrzewanie, a przez to zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do środowiska i poprawa jakości powietrza na terenie powiatu.
Wybudowano oraz zaprojektowano kilka ścieżek pieszo-rowerowych, jako alternatywne drogi do przemieszczania się na terenie powiatu.
Gminy realizowały również inwestycje w zakresie wymiany oświetlenia na mniej energochłonne. Montowane były głównie oprawy LED, które są bardziej efektywne (sprawność energetyczna do 90%), mają dłuższy czas eksploatacji niż zwykłe żarówki, nie generują ciepła, a do ich produkcji nie używa się rtęci i innych szkodliwych substancji.
W okresie sprawozdawczym zrealizowano liczne inwestycje dotyczące przebudowy dróg gruntowych, osiedlowych i chodników. Co wpłynie na poprawę bezpieczeństwa uczestników ruchu. Systematycznie prowadzono oczyszczanie nawierzchni jezdni w celu zmniejszenia pylenia.
Starosta prowadził co najmniej raz w roku kontrolę stacji kontroli pojazdów, których głównym zadaniem jest badanie stanu technicznego pojazdów, tak aby wyeliminować pojazdy niesprawne i których użytkowanie może być szkodliwe dla środowiska.
Prowadzono również działania edukacyjne dla mieszkańców powiatu w zakresie ochrony i poprawy jakości powietrza, przy użyciu dwóch sensorów prowadzony był monitoring jakości powietrza na terenie Świebodzina.

W zakresie ochrony mieszkańców powiatu przed nadmiernym hałasem przeprowadzono liczne przebudowy i modernizacje dróg, ich bieżące remonty i utrzymanie. Inwestycje drogowe wpływają głównie na poprawę bezpieczeństwa na drogach, polepszenie transportu poprzez upłynnienie ruchu oraz na poprawę jakości życia i bezpieczeństwa mieszkańców. W sposób pośredni mogą wpływać na zmniejszenie hałasu i oddziaływanie wibracji. Lepszy stan techniczny dróg wpłynie na płynniejszą jazdę oraz na bezpieczeństwo kierujących i pieszych. Bezpośrednio wpłynie to także na mniejszą emisję zanieczyszczeń do powietrza.
W okresie sprawozdawczym opracowano strategiczną mapę hałasu dla dróg krajowych o ruchu powyżej 3 miliona pojazdów rocznie. W opracowaniu tym ujęto odcinki dróg przebiegających przez powiat świebodziński. Wykonano również pomiary hałasu wzdłuż autostrady A2 (na odcinkach przebiegających przez powiat świebodziński). Z uzyskanych pomiarów wynika, że dopuszczalne normy hałasu nie zostały przekroczone.

W ramach ograniczania oddziaływania pól elektromagnetycznych były prowadzone pomiary przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Pomiary zostały przeprowadzone w miejscowościach: Świebodzin, Skąpe i Łagów. Dopuszczalne normy nie zostały przekroczone.
Starosta Świebodziński jako zadanie ciągłe prowadzi rejestr i aktualizację zgłoszeń instalacji wytwarzających pola elektromagnetyczne.

W celu ochrony wód prowadzone były kontrole podmiotów gospodarczych w zakresie przestrzegania zapisów w pozwoleniach wodnoprawnych, prowadzono również monitoring jakości wód powierzchniowych i podziemnych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Wydawane były pozwolenia wodnoprawne oraz ustanowione strefę ochronną ujęcia wody na terenie gminy Lubrza.
Gminy przeprowadziły modernizację lub budowę stacji uzdatniania wody w celu podniesienia jakości wody dostarczanej dla mieszkańców.
W ramach ochrony mieszkańców przez podtopieniami a jednocześnie aby zapewnić odpowiednie nawodnienie gruntów Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie wykonało konserwacje rzek i cieków przepływających przez powiat. Natomiast gminy przekazywały dotacje celowe dla Gminnych Spółek Wodnych na prace utrzymaniowe melioracji wodnych szczegółowych.
Powiat Świebodziński przystąpił w 2021 roku do projektu Lokalnego Partnerstwa ds. Wody. Projekt polega na zawiązaniu współpracy oraz stworzeniu sieci kontaktów pomiędzy lokalnym społeczeństwem a instytucjami i urzędami w zakresie gospodarki wodnej na obszarach wiejskich, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa. Działania te mają prowadzić do poprawy efektywności zarządzania wodą na obszarach wiejskich.

Natomiast w 2023 roku opracowano Strategię Innych Instrumentów Terytorialnych (IIT) Partnerstwa Gmin Lubrza, Łagów, Skąpe i Powiatu Świebodzińskiego. W ramach strategii zaplanowano projekty na potrzeby niwelowania skutków suszy polegające na odtworzeniu stawów w kilku miejscowościach.

Duże nakłady finansowe zostały wydane na zadania w zakresie gospodarki wodno-ściekowej. W każdej gminie rozbudowano system sieci wodociągowej i kanalizacji sanitarnej. Wybudowano również lokalną oczyszczalnię ścieków w Smardzewie aby większa liczba mieszkańców mogła z niej korzystać. Wszystkie te inwestycje wpłyną na poprawę jakości wody dostarczanej dla mieszkańców. Natomiast mniejsza ilość zanieczyszczeń ciekłych będzie bezpośrednio odprowadzona do środowiska a to wpłynie na poprawę jakości wód podziemnych i powierzchniowych oraz jakości gleb. Rozbudowa również sieć kanalizacji deszczowej. W ramach działań ciągłych gminy prowadzą na bieżąco ewidencję ilości zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków.

W ramach ochrony zasobów geologicznych oraz gleb były wprowadzane odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Natomiast Lubuski Oddział Doradztwa Rolniczego organizował konkursy, szkolenia oraz doradztwo w zakresie kodeksu dobrych praktyk rolniczych.
Powiat Świebodziński opracował mapy terenów zagrożonych ruchami masowymi ziemi oraz terenów na których występują te ruchy dla Gminy Skąpe.

Gminy prowadziły obowiązki związane z gospodarką odpadami komunalnymi tj. odbiór, transport i zagospodarowanie odpadami. Gminy miały obowiązek osiągania poziomu przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych oraz poziomu ograniczania składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji. W 2022 roku wszystkie gminy, z wyjątkiem gminy Zbąszynek, osiągnęły poziom ograniczania składowania masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji oraz poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.
Gminy na szeroką skalę prowadzą edukację ekologiczną w zakresie gospodarki odpadami. Organizowano różne akcje, konkursy, gry o tematyce ekologicznej oraz lekcje i pogadanki dla uczniów. Opracowano i przekazywano broszury informacyjne na temat prawidłowej segregacji odpadów.
Gminy pomagały mieszkańcom w usuwaniu azbestu i wyrobów zawierających azbest. Łącznie w latach 2022-2023 usunięto 265,35 Mg wyrobów zawierających azbest. Zadanie to było finansowane ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej przy udziale Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze oraz z budżetu poszczególnych gmin.

W przypadku zasobów przyrodniczych był prowadzony monitoring form ochrony przyrody oraz ustanowiono zarządzenia dla rezerwatu przyrody Nietoperek w zakresie wyznaczenia szlaków udostępnianych dla ruchu pieszego. W Gminie Skąpe ustanowiono 4 nowe pomniki przyrody. Podejmowano również działania w zakresie utrzymania i pielęgnacji terenów zielonych – prowadzono nasadzenia drzew oraz zakładano nowe tereny zielone np. mini park, łąki kwietne. Starosta sprawował nadzór nad lasami niestanowiącymi własności Skarbu Państwa. Prowadzono również edukację ekologiczną poprzez lekcję, konkursy i akcje, jak również wykonanie materiałów promocyjnych i gadżetów.

Gmina Zbąszynek i Gmina Świebodzin przyznawały dotacje ze środków budżetu gminy na dofinansowanie zadań z zakresu wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych. Zasady przyznawania dotacji w Gminie Zbąszynek zostały określone w uchwale III/18/2018 Rady Miejskiej w Zbąszynku z dnia 20 grudnia 2018 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej z budżetu Gminy Zbąszynek na zadania służące poprawie jakości powietrza.. W latach 2022-2023 wymieniono 5 kotłów. Natomiast zasady przyznawania dotacji w Gminie Świebodzin zostały określone w uchwale nr XXIV/337/2020 Rady Miejskiej w Świebodzinie z dnia 21 grudnia 2020 roku w sprawie określenia zasad udzielania dotacji celowej na dofinansowanie kosztów wymiany źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych w celu ograniczenia zanieczyszczeń powietrza na terenie Gminy Świebodzin. W okresie sprawozdawczym zlikwidowano 20 sztuk nieekologicznych źródeł ciepła.
W ramach rozwoju wykorzystywania odnawialnych źródeł energii Starosta Świebodziński wydał w okresie sprawozdawczym 11 decyzji na budowę farm fotowoltaicznych. Natomiast Gminy angażowały się w promocję programu priorytetowego „Czyste Powietrze". Dotację w ramach tego programu można wykorzystać na wymianę źródeł ciepła, zadania termomodernizacyjne oraz montaż instalacji wykorzystujących odnawialne źródła energii. Zrealizowane działania wpłyną na zmniejszenie emisji niskiej, która jest szczególnie uciążliwa w okresie jesienno-zimowym oraz na zmniejszenie

zapotrzebowania energetycznego budynków. Efektem bezpośrednim zrealizowanych zadań będzie mniejsza emisja zanieczyszczeń do powietrza, a tym samym poprawa jakości powietrza na terenie powiatu świebodzińskiego.

W ramach ochrony przed poważnymi awariami i niwelowania ich skutków gminy przekazywały środki finansowe dla ochotniczych straży pożarnych na zakup sprzętu i wyposażenia. Również Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej zakupiła samochody ratowniczo-gaśnicze.

Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Zielonej Górze[5] w latach 2022-2023 przeprowadził na terenie powiatu świebodzińskiego łącznie 173 kontrole podmiotów gospodarczych, w tym:

- 97 kontroli w 2022 roku: z wyjazdem w teren 44 i dokumentacyjnych 53. Naruszenia przepisów stwierdzono w 20 kontrolach;
- 76 kontroli w 2023 roku: z wyjazdem w teren 39 i dokumentacyjnych 37. Naruszenia przepisów stwierdzono w 26 kontrolach.

W czasie kontroli stwierdzono naruszenia w zakresie:

1. Przestrzegania obowiązków nałożonych pozwoleniami na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza:
   - brak uregulowanej strony formalno-prawnej z następujących instalacji: do odpylania, z kabiny lakierniczej, stanowisk spawalniczych, termodruku;
   - brak pozwolenia na wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza z instalacji energetycznej opalanej węglem brunatnym;
   - niedopełnienie obowiązku prawidłowej eksploatacji instalacji do odpylania;
   - brak zgłoszenia z instalacji do magazynowania i dystrybucji paliw płynnych tj. dwupłaszczowego naziemnego zbiornika na olej napędowy o pojemności 9000 litrów;
   - nie przekazano wyników monitoringu środowiska dla instalacji do chowu i hodowli drobiu;
   - przekroczenie wartości dopuszczalnych tlenku węgla i tlenków azotu określonych w decyzji;
   - naruszenie warunków pozwolenia zintegrowanego w zakresie przekroczenia dopuszczalnej obsady fermy w jednym cyklu hodowlanym do 33 dnia życia;
   - eksploatacja instalacji do przetwórstwa mięsa, z naruszeniem warunków decyzji na wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza:
     - przekroczyła dopuszczalną łączną emisję tlenku węgla z kotłowni gazowej
     - przekroczyła dopuszczalne roczne zużycie gazu ziemnego.
2. Emisji hałasu do środowiska z obiektów działalności gospodarczej – nie stwierdzono.
3. Przestrzegania obowiązków nałożonych w pozwoleniach wodnoprawnych:
   - brak pozwolenia wodnoprawnego;
   - próba ścieków odprowadzanych z oczyszczalni nie spełnia warunków określonych w pozwoleniu wodnoprawnym.
4. Gospodarki odpadami:
   - nieprowadzenie ilościowej i jakościowej ewidencji odpadów za pośrednictwem systemu BDO;
   - magazynowanie odpadów niebezpiecznych bezpośrednio na powierzchni gruntu, co powoduje zagrożenie dla środowiska, niewłaściwy sposób postępowania z wytwarzanymi odpadami;
   - niezłożenie sprawozdania o wytwarzanych odpadach i o gospodarowaniu odpadami;
   - brak oznaczenia miejsc magazynowania odpadów odpowiednimi kodami odpadów;
   - magazynowanie odpadów medycznych luzem w pojemniku;
   - niewyposażenie lodówki do magazynowania odpadów o kodzie 18 01 02* w termometr;
   - zbieranie odpadów bez decyzji;
   - magazynowanie wytworzonych odpadów poza miejscem wytworzenia;
   - niezapewnienie w wymaganym terminie Wojewódzkiemu Inspektorowi Ochrony Środowiska właściwemu ze względu na lokalizację miejsca magazynowania lub składowania odpadów dostępności do obrazu z wizyjnego systemu kontroli tego miejsca w czasie rzeczywistym przez system teleinformatyczny;
   - przekazywanie odpadów podmiotom, które nie posiadały zezwolenia na zbieranie odpadów lub zezwolenia na przetwarzanie odpadów;

[5] Dane z Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Zielonej Górze (pismo nr WO.7016.7.2024.MK z dn. 14.02.2024 r.)

- wywóz odpadów o kodzie 03 01 05 poza terytorium kraju bez wymaganego zezwolenia od Głównego Inspektora Ochrony Środowiska;
- klasyfikacja odpadów niezgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów.

6. PONIESIONE KOSZTY NA REALIZACJĘ DZIAŁAŃ W LATACH 2022-2023

W wyżej przedstawionej tabeli w kolumnie pn. „Poniesione koszty PLN" nie we wszystkich zdołano określić poziom wydatkowanych środków finansowych na realizację zadań przez podmioty odpowiedzialne. Świadczy to o trudności w jednoznacznym określeniu kosztów realizacji przedsięwzięć, zwłaszcza pozainwestycyjnych. Koszty tego rodzaju zadań są bowiem bardzo często kwalifikowane do kosztów bieżących związanych z funkcjonowaniem poszczególnych podmiotów odpowiedzialnych.

Wykonane zadania były finansowane ze:

1. Środków własnych podmiotów realizujących poszczególne zadania, a w szczególności:
    - budżetu powiatu,
    - budżetu gmin,
    - budżetu województwa lubuskiego,
    - budżet państwa,
    - środki własne przedsiębiorstw, instytucji i mieszkańców.
2. Środków unijnych pochodzące z:
    - Programu Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS),
    - Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027,
    - Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich,
    - Regionalnego Programu Operacyjnego Lubuskie 2020,
    - Funduszu Małych Projektów w Euroregionie "Sprewa-Nysa-Bóbr"
3. Dofinansowanie ze środków krajowych pochodzące z:
    - Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie,
    - Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Zielonej Górze,
    - Fundusz leśny
    - Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg,
    - Funduszu Przeciwdziałania COVID-19,
    - Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych,
    - Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych.
4. Pożyczki i kredyty zaciągnięte w różnych bankach krajowych i europejskich.

Łączny koszt poniesiony na realizację zadań w latach 2022-2023 wynosił 293 985 503,35 zł, z czego Powiat Świebodziński wydał 56 197 814,44 zł, a pozostałe jednostki (m.in.: gminy, zarządcy dróg, przedsiębiorstwa wodno-kanalizacyjne) wydały 237 787 688,91 zł. Szczegółowy wykaz poniesionych wydatków w obrębie poszczególnych obszarów interwencji został przedstawiony w poniższej tabeli.

Tabela 7 Podsumowanie poniesionych kosztów na realizację działań w latach 2022-2023

Obszar interwencji	Koszty poniesione przez Powiat	Koszty poniesione przez pozostałe jednostki	Koszty poniesione ogółem
	PLN		
Ochrona klimatu i jakości powietrza	2 472 576,87	66 329 097,41	68 801 674,28
Zagrożenie hałasem	52 878 574,14	66 731 825,10	119 610 399,24
Pola elektromagnetyczne	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące
Gospodarka wodna	-	8 748 586,87	8 748 586,87
Gospodarka wodno-ściekowa	134 428,00	45 365 999,97	45 500 427,97
Zasoby geologiczne	-	Wydatki bieżące	Wydatki bieżące
Gleby (degradacja powierzchni ziemi i gleb)	18 810,00	Wydatki bieżące	18 810,00
Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	67 755,02	36 732 804,27	36 800 559,29
Zasoby przyrodnicze	625 670,41	2 922 093,56	3 547 763,97
Odnawialne źródła energii	Wydatki bieżące	3 381 730,67	3 381 730,67
Zagrożenia poważnymi awariami	Wydatki bieżące	7 575 551,06	7 575 551,06
RAZEM	**56 197 814,44**	**237 787 688,91**	**293 985 503,35**

Źródło: opracowanie własne.

7. WSAŹNIKI MONITOROWANIA REALIZACJI PROGRAMU OCHRONY ŚRODOWISKA DLA POWIATU ŚWIEBODZIŃSKIEGO

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024" zostały określone wskaźniki monitorowania. Na podstawie wskaźników możliwe jest proste określenie tendencji zmian w poszczególnych komponentach środowiska.

Podstawowym źródłem informacji o wskaźnikach monitorowania efektywności Programu jest Główny Urząd Statystyczny, Główny Inspektorat Ochrony Środowiska, Powiat, Gminy oraz inne jednostki organizacyjne.

Wskaźniki monitorowania uwzględniają wartość wskaźników w roku bazowym tj. w 2015 roku, oraz wartość wskaźników w roku 2022. W przypadku dostępności nowszych danych wskaźnik podany jest za rok 2023.

Tabela 8 Wskaźniki monitorowania Programu Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024

Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa (2015 rok)	Wartość kontrolna (2022 rok)	Źródło danych	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Obszar interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza					
Wielkość emisji zanieczyszczeń pyłowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (ogółem)	t/rok	98	15	GUS	Poprawa – mniej zanieczyszczeń pyłowych uwalnianych jest do powietrza z funkcjonujących zakładów na terenie powiatu. Wpłynie to na poprawę jakości powietrza
Wielkość emisji zanieczyszczeń gazowych do powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych (ogółem)	t/rok	20 068	49 493	GUS	Pogorszenie – znaczne zwiększenie emisji zanieczyszczeń gazowych. Wpłynie to na pogorszenie jakości powietrza
Zanieczyszczenia pyłowe zatrzymane lub zneutralizowane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń w % zanieczyszczeń wytworzonych	%	89,7	95,3	GUS	Poprawa – zwiększenie poziomu zneutralizowanych zanieczyszczeń pyłowych dzięki stosowaniu nowoczesnych technologii
Klasyfikacja strefy lubuskiej pod względem kryteriów ochrony zdrowia i ochrony roślin	klasa	A – NO_2, SO_2, CO, C6H6, pył PM2,5, PM10, As, Cd, Ni, Pb C – B(a)P, O3 (poziom celu długoterminowego)	A – NO_2, SO_2, CO, C6H6, pył PM2,5, PM10, As, Cd, Ni, Pb C – B(a)P, O3 (poziom celu długoterminowego)	GIOŚ	Brak istotnych zmian –strefa lubuska nadal uzyskała klasę C ze względu na przekroczenia dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu oraz ozonu (dla poziomu celu długoterminowego)
Obszar interwencji: Zagrożenie hałasem					
Odsetek zakładów przekraczających normy emisji hałasu w ogólnej liczbie zakładów skontrolowanych	%	5 skontrolowanych (w 2016 r.) 0% - przekroczeń	0 przekroczeń	WIOŚ	Brak istotnych zmian – w kontrolowanych zakładach nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu
Wyniki pomiaru hałasu przy trasach komunikacyjnych	dB	Brak pomiarów w 2015 roku	Autostrada A2 na odcinku Torzym – Jordanowo i Jordanowo – Trzciel – brak przekroczeń dopuszczalnych norm*	GIOŚ, Autostrada Wielkopolska II	Brak istotnych zmian – nie odnotowano przekroczenia dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego
Obszar interwencji: Pola elektromagnetyczne					
Liczba punktów pomiarowych z przekroczeniami dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych	szt.	0	0	GIOŚ	Brak istotnych zmian – nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm dla pól elektromagnetycznych

Wskaźnik		Jednostka	Wartość bazowa (2015 rok)	Wartość kontrolna (2022 rok)	Źródło danych	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Obszar interwencji: Gospodarka wodna						
Udział JCWP rzecznych o stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym		%	71% db.	W 2022 roku nie określano stanu/potencjału ekologicznego	GIOŚ	Nie można określić tendencji zmian ponieważ badania nie były prowadzone
Udział JCWP jeziornych o stanie/potencjale dobrym i bardzo dobrym		%	83% b.db i db.	W 2022 roku nie określano stanu/potencjału ekologicznego	GIOŚ	Nie można określić tendencji zmian ponieważ badania nie były prowadzone
Ocena ogólna jakości wód podziemnych: udział wód danej klasy jakości		%	Klasa II - 50% Klasa III - 50%	Klasa II – 40% Klasa III – 60%	GIOŚ	Pogorszenie - spadek wód podziemnych o II klasie jakości, wzrost wód podziemnych o III klasie jakości
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności		tys. m^3	2 745,1	2 969,8	GUS	Pogorszenie – wzrost zużycia wody na potrzeby gospodarki i ludności. Odnotowano wzrost zużycia wody w eksploatacji sieci wodociągowej
Zużycie wody na potrzeby przemysłu		tys.m^3	261	157	GUS	Poprawa – zmniejszenie zużycia wody przez przemysł dzięki stosowaniu nowoczesnej technologii
Wskaźnik zużycia wody w^3 na 1 mieszkańca		m^3	48,7	54,5	GUS	Pogorszenie – mieszkańcy powiatu zużywają coraz więcej wody, co prowadzi do produkowania coraz większej ilości ścieków
Obszar interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa						
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzanych do wód lub do ziemi	-BZT5 -ChZT -Zawiesina ogólna -suma jonów chlorków i siarczanów	kg/rok	1 206 6 956 1 557 26 684	1 514 7 524 1 692 15 934	GUS	Pogorszenie – liczba ładunków zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych odprowadzanych do wód lub do ziemi zwiększyła się. Nastąpił spadek tylko w przypadku jonów chlorków i siarczanów.
Ładunki zanieczyszczeń w ściekach komunalnych po oczyszczeniu	-BZT5 -ChZT -Zawiesina ogólna -azot ogólny -fosfor ogólny	kg/rok	13 363 157 066 18 234 20 193 753	10 263 107 283 18 490 23 580 807	GUS	Pogorszenie – niektóre parametry uległy pogorszeniu, nastąpił wzrost ładunku zawiesiny ogólnej azotu i fosforu.
Długość sieci wodociągowej		km	299,5	401,4	GUS	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci wodociągowej zapewnia możliwość podłączenia mieszkańców i korzystania z dobrej jakości wody.

Wskaźnik		Jednostka	Wartość bazowa (2015 rok)	Wartość kontrolna (2022 rok)	Źródło danych	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Liczba mieszkańców korzystających z systemu kanalizacyjnego		osoba	47 738	47 224	KPOŚK	Pogorszenie – spadek liczby ludności korzystającej z sieci kanalizacyjnej. Spadek ten wynika ze spadku liczby ludności w powiecie.
Liczba mieszkańców korzystających ze zbiorników bezodpływowych		osoba	1604	571	KPOŚK	Poprawa – spadek liczby ludności korzystających ze zbiorników bezodpływowych. Likwidacja zbiorników bezodpływowych i podłączanie do sieci kanalizacyjnej, mniej zanieczyszczeń przedostających się do ziemi i wód
Liczba mieszkańców korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków		osoba	128	107	KPOŚK	Poprawa – spadek liczby ludności korzystających z przydomowych oczyszczalni ścieków. Podłączanie budynków do sieci kanalizacyjnej, mniej zanieczyszczeń przedostających się do ziemi i wód
% RLM korzystających z sieci kanalizacyjnej		%	94,3	98,8	KPOŚK	Poprawa – zwiększenie rzeczywistej liczby mieszkańców korzystającej z sieci kanalizacyjnej
Długość sieci kanalizacyjnej		km	419,0	450,3	GUS	Poprawa – systematyczna rozbudowa sieci kanalizacyjnej zapewnia możliwość podłączenia nowych odbiorców.
Przemysłowe i komunalne oczyszczalnie ścieków	- ogółem -z podwyższonym usuwaniem biogenów	szt. szt.	8 2	8 2	GUS	Brak istotnych zmian – liczba oczyszczalni ścieków nie zmieniła się
Przepustowość przemysłowych i komunalnych oczyszczalni ścieków	-ogółem -z podwyższonym usuwaniem biogenów	[m³/doba] [m³/doba]	10 460 6 730	10 430 6 730	GUS	Brak istotnych zmian – przepustowość oczyszczalni ścieków nie zmieniła się
Obszar interwencji: Zasoby geologiczne						
Liczba wydanych koncesji na wydobycie kopalin		szt.	13	14*	Państwowy Instytut Geologiczny	Pogorszenie – zwiększyła się liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin. Zwiększenie presji na środowisko, degradacja gleb.

Wskaźnik		Jednostka	Wartość bazowa (2015 rok)	Wartość kontrolna (2022 rok)	Źródło danych	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Obszar interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów						
Powierzchnia dzikich wysypisk odpadów		m^2	100	0	GUS	Poprawa – nie odnotowano dzikich wysypisk odpadów
Czynne składowiska odpadów		szt.	0	0	GUS	Brak istotnych zmian – na terenie powiatu nie ma czynnych składowisk odpadów
Odpady komunalne zebrane, w tym selektywnie	-Ogółem -Selektywnie	Mg Mg	21 313,1 2 073,7	20 917,657 8 329,700	Gminy	Poprawa – zmniejszyła się masa zebranych odpadów komunalnych przy jednoczesnym znaczącym wzroście zebranych selektywnie odpadów komunalnych. Mniej odpadów trafia bezpośrednio na składowiska odpadów.Mieszkańcy powiatu coraz lepiej segregują odpady.
Uzyskane poziomy recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku poszczególnych odpadów w skali powiatu	1) Biodegradowalne 2) Opakowaniowe 3) budowlane	% % %	1) 24,87 2) 53,9 3) 74,3	1) 18,715 Pkt 2 i 3 - od 2021 roku zmieniły się poziomy i wzory	Sprawozdania Gmin	Brak istotnych zmian – większość gmin osiągnęła wymagany poziom ograniczania składowania odpadów biodegradowalnych. Pozostałe poziomy zostały zmienione w 2021 roku
Obszar interwencji: Zasoby przyrodnicze						
Lesistość powiatu		%	42,0	42,2	GUS	Poprawa – zwiększenie lesistości powiatu, wzrost powierzchni lasów, bezpośredni pozytywny wpływ na krajobraz, jakość powietrza, gleb i wód oraz miejsce siedlisk roślin i występowania zwierząt
Powierzchnia terenów objęta formami prawnej ochrony obszarowej (% ogólnej powierzchni powiatu)		%	32,9	29,1	GUS	Pogorszenie – zmniejszenie powierzchni obszarów prawnie chronionych wynika ze zmniejszenia powierzchni obszarów chronionego krajobrazu: Puszcza nad Pliszką (w 2019 r.) oraz Rynna Paklicy i Ołoboku (w 2022 r.)
Liczba pomników przyrody		szt.	51	65*	CRFOP	Poprawa – ustanowiono nowe pomniki przyrody na terenie powiatu

Wskaźnik	Jednostka	Wartość bazowa (2015 rok)	Wartość kontrolna (2022 rok)	Źródło danych	Osiągnięta zmiana wskaźnika
Ilość parków krajobrazowych posiadających obowiązujące plany ochrony w stosunku do wszystkich parków w powiecie	szt.	0 na 2	0 na 2*	CRFOP	Brak istotnych zmian – parki krajobrazowe nie mają ustanowionych planów ochrony
Ilość obszarów Natura 2000 z obowiązującym planem zadań ochronnych w stosunku do wyznaczonych na terenie powiatu	szt.	2 na 7	7 na 7*	CRFOP	Poprawa – wszystkie wyznaczone na terenie powiatu obszary Natura 2000 mają ustanowione plany zadań ochronnych
Obszar interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami					
Liczba przypadków wystąpienia poważnych awarii (odpowiadających definicji zawartej w art. 3 pkt. 23 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska	szt.	1 (2016 r.)	0	WIOŚ	Poprawa – nie odnotowano na terenie powiatu poważnych awarii

* Dane z 2023 roku.
Źródło: opracowanie własne na podstawie zebranych danych.

Porównując rok kontroli 2022 do roku bazowego 2015 odnotowano następujące tendencje zmian.
W przypadku obszaru interwencji ochrona klimatu i jakości powietrza wskaźnikami monitorowania, które uległy poprawie to zmniejszenie emisji zanieczyszczeń pyłowych wytwarzanych przez zakłady szczególnie uciążliwe na terenie powiatu. Zwiększył się również poziom zneutralizowania tych zanieczyszczeń. Natomiast w przypadku emisji zanieczyszczeń gazowych odnotowano w 2022 roku znaczący ich wzrost. Tego typu zanieczyszczenia prowadzą do wzrostu efektu cieplarnianego, powstawania smogu i kwaśnych deszczy. Wpływa to na jakość powietrza, gleb i wód a także na zdrowie mieszkańców. W przypadku jakości powietrza w strefie lubuskiej (do której należy powiat świebodziński) nie odnotowano zmian. W dalszym ciągu występują przekroczenia dopuszczalnych norm dla benzo(a)pirenu i ozonu (poziom celu długoterminowego).

W roku kontrolnym 2022 nie odnotowano przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu komunikacyjnego oraz z działalności gospodarczej na terenie powiatu. W przypadku pól elektromagnetycznych nie odnotowano przypadków przekroczenia dopuszczalnych norm dla pól elektromagnetycznych.

Nie odnotowano poprawy wskaźników w zakresie gospodarki wodnej. Pogorszyła się jakość wód podziemnych. Większość wód podziemnych otrzymała III klasę czyli wody zadowalającej jakości, nastąpił spadek wód II klasy czyli dobrej jakości. Pogorszeniu uległ wskaźnik dotyczące zużycia wody przez jednego mieszkańca – odnotowano zwiększenie zużycia wody. Natomiast odnotowano znaczące zmniejszenie zużycia wody w przemyśle. Należy w dalszym ciągu chronić zasoby wody pitnej przed nadmiernym ich eksploatowaniem poprzez retencjonowanie wód, np. retencja przydomowa (magazynowanie wody opadowej w specjalnych pojemnikach lub oczkach wodnych), retencja zbiornikowa (magazynowanie wody w naturalnych zbiornikach wodnych – jeziora, oraz w sztucznych zbiornikach), retencja korytowa (gromadzenie wody w rowach melioracyjnych, ciekach i kanałach).

Przeprowadzone w latach 2022-2023 liczne inwestycje w rozbudowę sieci wodociągowej i kanalizacyjnej wpłynęły na poprawę wskaźników – wzrost długości sieci wodociągowej i kanalizacyjnej, rzeczywista liczba mieszkańców korzystających z sieci kanalizacyjnej. Zmniejszyła się liczba zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków w wyniku lepszej dostępności sieci kanalizacyjnej. Natomiast pogorszyły się parametry ładunków zanieczyszczeń w ściekach przemysłowych i komunalnych po ich oczyszczeniu.

Liczba wydanych koncesji na wydobywanie kopalin zwiększyła się. Może to powodować degradację środowiska, głównie gleb w miejscu prowadzenia wydobycia.

Wszyscy mieszkańcy powiatu zobowiązaniu są do prowadzenia selektywnej zbiórki odpadów dlatego poprawie uległ wskaźnik dotyczący masy zebranych selektywnie odpadów komunalnych. Zmniejszyła się również ogólna masa zebranych odpadów komunalnych. Mniej odpadów trafi na składowiska odpadów, a większa masa odpadów zostanie ponownie wykorzystana w procesie recyklingu.

W 2022 roku zwiększyła się lesistość powiatu w porównaniu do roku 2015. Ustanowiono 14 nowych pomników przyrody. Wszystkie wyznaczone na terenie powiatu obszary Natura 2000 mają opracowane plany zadań ochronnych. Zmniejszyła się powierzchnia obszarów objętych ochroną prawną, co wynika ze zmian powierzchni obszarów prawnie chronionych: Puszcza nad Pliszką (zmiany dokonane w 2019 r.) oraz Rynna Paklicy i Ołoboku (zmiany dokonane w 2022 r.).

Na terenie powiatu w 2022 roku nie odnotowano poważnych awarii.

Analizując wskaźniki monitorowania efektywności realizacji Programu ochrony środowiska można stwierdzić, że większość z przyjętych wskaźników wykazuje pozytywne, z punktu widzenia środowiskowego tendencje zmian, w odniesieniu do roku bazowego tj. 2015, co wskazuje na skuteczność realizowanych działań zaplanowanych w „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024”. Przyjęte w Programie cele i kierunki interwencji są adekwatne do zidentyfikowanych problemów środowiskowych.
Aby stan środowiska na terenie powiatu w dalszym ciągu ulegał poprawie należy opracować nowy Program ochrony środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego, w którym zostaną zidentyfikowane problemy środowiskowe i zaplanowane stosowne działania w celu poprawy stanu lub utrzymania dobrego stanu środowiska.

8. PODSUMOWANIE

W „Programie Ochrony Środowiska dla Powiatu Świebodzińskiego na lata 2017-2020 z perspektywą do roku 2024" zaplanowano łącznie 80 zadań i inwestycji, których okres wykonania zaplanowano na lata 2022-2023. W okresie sprawozdawczym nie zrealizowano 10 zadań, część z nich zostanie zrealizowana w późniejszym terminie. W latach 2022-2023 wykonano 87,5% wszystkich zaplanowanych zadań i inwestycji.

Część z zadań jest wykonywanych w sposób ciągły za pomocą prowadzonych kontroli, wydawanych decyzji administracyjnych czy opracowania dokumentów planistycznych.

Zadania, które nie zostały zrealizowane to:

- Podłączanie budynków do sieci ciepłowniczej (jednostka realizujące – Veolia Zachód Sp. z o.o.),
- Rozbudowa drogi krajowej nr 92 od km 55+555 do km 58+555 (jednostka realizująca – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad),
- Przebudowa skrzyżowania drogi krajowej nr 92 z DP1236F od km 49+700 do km 50+100 (jednostka realizująca – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad),
- Zmiana geometrii skrzyżowania drogi krajowej nr 92 z DG0309F jednostka realizująca – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad),
- Tworzenie zabezpieczeń przed oddziaływaniem hałasu komunikacyjnego poprzez wprowadzanie odpowiednich zapisów w SIWZ uwzględniające m.in. montowanie dźwiękoszczelnych okien, kładzenie cichej nawierzchni i budowę ekranów akustycznych (jednostka realizująca: zarządcy dróg),
- Edukacja ekologiczna mieszkańców w zakresie negatywnego wpływu hałasu na człowieka (jednostka realizująca – powiat, gminy),
- Zachowanie naturalnego charakteru dolin rzecznych w celu utrzymania drożności korytarzy ekologicznych (jednostka realizująca – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Gminy),
- Wprowadzanie zalesień na gruntach o niskiej przydatności rolniczej (jednostka realizująca – nadleśnictwa),
- Promowanie budownictwa energooszczędnego i pasywnego (jednostka realizująca – powiat, gminy),
- Zakup specjalistycznego samochodu – podnośnika (jednostka realizująca - Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Świebodzinie).

Brak realizacji ww. zadań wynika z braku odpowiednich środków finansowych, braku potrzeby realizacji danego działania lub przesunięcia terminu realizacji na lata późniejsze. Dlatego należy w kolejnych latach poczynić starania, aby te działania zostały zrealizowane.

W kolejnych latach należy kontynuować remonty dróg, jak również należy dążyć do ograniczania prędkości ruchu, wprowadzać środki trwałego uspokajania ruchu, tworzyć pasy zwartej zieleni ochronnej. Należy również zachęcać mieszkańców do korzystania z transportu publicznego oraz rozbudowywać system ścieżek rowerowych i ciągów pieszych. Aby ograniczyć emisję zanieczyszczeń do powietrza należy udzielać dotacji dla mieszkańców na zmianę systemu ogrzewania, montować instalacje do pozyskiwania energii odnawialnej na budynkach użyteczności publicznej, jak i zachęcać mieszkańców do korzystania z tych rozwiązań w budynkach mieszkalnych.

Zaleca się kontynuowanie rozbudowy sieci kanalizacyjnej zarówno sanitarnej jak i deszczowej. Należy dążyć do likwidacji zbiorników bezodpływowych poprzez podłączanie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej lub poprzez budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. Podłączenie większej liczby mieszkańców do sieci kanalizacyjnej spowoduje produkcję większej ilości ścieków, dlatego mogą być potrzebne inwestycje w zakresie modernizacji oczyszczalni ścieków.

W kolejnych latach należy w dalszym ciągu uświadamiać mieszkańców powiatu w zakresie ograniczania wytwarzanych odpadów oraz prawidłowego prowadzenia selektywnego zbierania odpadów komunalnych. Działania te przyczynią się do zmniejszenia odpadów komunalnych trafiających na składowiska odpadów i umożliwią poszczególnym gminom osiągnięcie odpowiednich poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych.

Należy dbać o zasoby przyrodnicze, gdyż tereny chronione zajmują 29,1% powierzchni powiatu. Rozwój infrastruktury rekreacyjnej i turystycznej powinien być dostosowany do celów ochrony danego obszaru.

W trakcie pozyskiwania danych do Raportu napotkano trudności związane z przekazywaniem informacji od Instytucji i innych podmiotów zaangażowanych w realizację Programu. Często przekazane informacje były niepełne, o różnym stopniu szczegółowości. Przyczyn niepełnych informacji można upatrywać w bardzo szerokim zakresie przedstawianych danych, odnoszących się do przedsięwzięć z szeroko rozumianej dziedziny ochrony środowiska, różnego stopnia realizacji poszczególnych zadań, a także w dokonywanych na bieżąco zmianach w zakresie zadań realizowanych przez poszczególne jednostki oraz w braku szczegółowego ewidencjonowania danych lub braku możliwości poświęcenia czasu na ich zebranie dla potrzeb wypełnienia ankiety.